

Број: 01-227/16

Бијељина, 01.03.2016. године

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ за 2015. годину са

ПРОГРАМОМ РАДА за 2016. годину

Бијељина, марта 2016. године

САДРЖАЈ:

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ ЈП „ЕКО-ДЕП“ ДОО ЗА 2015. ГОДИНУ	3
УВОД.....	3
РАД ОРГАНА УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋЕМ.....	4
1. Скупштина предузећа.....	4
2. Надзорни одбор предузећа.....	4
3. Управа предузећа.....	7
4. Екстерни ревизор.....	7
5. Успостављање интерне ревизије у предузећу.....	8
ОРГАНИЗАЦИЈА ПРЕДУЗЕЋА И ЗАПОСЛЕНОСТ.....	12
ОСТВАРИВАЊЕ И ОБАВЉАЊЕ РЕГИСТРОВАНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ.....	15
Еколошке претпоставке за рад предузећа и заштиту животне средине.....	19
ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ.....	21
Пословни приходи су остварени како слиједи:.....	21
Финансијски приходи и расходи су остварени како слиједи:.....	23
Остали приходи и расходи су остварени како слиједи:.....	23
ИЗЛОЖЕНОСТ ПРАВНОГ ЛИЦА ЦЕНОВНОМ, КРЕДИТНОМ, ТРЖИШНОМ, ВАЛУТНОМ, РИЗИКУ ЛИКВИДНОСТИ И ДРУГИМ РИЗИЦИМА.....	27
ЗАКЉУЧАК.....	31
ПРОГРАМ РАДА ЈП „ЕКО-ДЕП“ ДОО ЗА 2016. ГОДИНУ	32
ПЛАНИРАНИ РАЗВОЈ И АКТИВНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА	32
1. Унапређење интегралног управљања чврстим комуналним отпадом на подручју регије Бијељина.	32
2. Редовне активности у обављању основне дјелатности предузећа уз унапређење постојећег начина третмана отпада.....	33
3. Успостављање самоодрживог пословања ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо.....	34
4. Проналажење могућности за продужетак вијека трајања регионалне санитарне депоније „Бријесница“ и изналажење финансијских извора.....	35
ПЛАН КАПИТАЛНИХ ИНВЕСТИЦИЈА	37
План капиталних инвестиција 2016. – 2018.	37
1. Изградња санитарне ћелије број 3	38
2. Изградња постројења за сепарацију чврстог комуналног отпада	38
3. Набавка постројења за когенерацију депонијског гаса.....	39
4. Надоградња другог степена пречишћавања процједних вода	39
5. Изградња надстрешнице за смјештај механизације.....	39
ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА КАПИТАЛНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ	Error! Bookmark not defined.

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ ЈП „ЕКО-ДЕП“ ДОО ЗА 2015. ГОДИНУ

УВОД

Годишњи извјештај о раду ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо Бијељина за 2015. годину урађен је у форми која је прописана чланом 24. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске (Сл. гласник РС број 94/15).

Оснивање предузећа

Иницијатива за оснивање регионалне депоније у Бијељини покренута је 2002. године у циљу стварања институционалних услова за реализацију задатака из Стратегије управљања чврстим отпадом у БиХ, ради обезбјеђења услова депоновања комуналног отпада на еколошки прихватљив начин. За реализацију ове инвестиције обезбјеђена су кредитна средства Свјетске банке.

Ради реализације пројекта, општине Бијељина, Угљевик, Лопаре, Челић и Теочак су закључиле Споразум о оснивању међуопштинског вијећа за изградњу регионалне депоније. На Споразум је добијена сагласност Министарства за урбанизам, стамбено-комуналне дјелатности, грађевинарство и екологију Републике Српске које уједно врши и надзор над реализацијом укупног пројекта.

На основу Споразума о оснивању Међуопштинског вијећа за реализацију пројекта регионалне санитарне депоније за чврсти отпад од 22.08.2002. године потписан је Уговор: број: 02-370 од 16.03.2005. године о оснивању Јавног предузећа регионална депонија „ЕКО-ДЕП“ са сједиштем у Бијељини, са циљем да ово предузеће изгради и управља регионалном санитарном депонијом у Бијељини. Оснивачи јавног предузећа су:

1. Скупштина општине Бијељина,
2. Скупштина општине Угљевик,
3. Скупштина општине Лопаре,
4. Опћинско вијеће Челић,
5. Опћинско вијеће Теочак.

Предузеће је уписано у судски регистар код Основног суда у Бијељини, број Фи-212/05 дана 09.05.2005. године (уложак 1-5864), као *ЈП Регионална депонија „ЕКО-ДЕП“ Бијељина*. Након првог уписа предузеће је вршило одређене измјене и допуне регистрације: промјене сједишта, промјена статуса одговорног лица овлашћеног за заступање предузећа (директора), проширење дјелатности као и пререгистрацију у „доо“ у складу са Законом о привредним друштвима РС. Рјешењем о регистрацији предузећа од 09.11.2012. године Окружни привредни суд у Бијељини уписао је промјену облика организовања и промијенио пословно име у ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ РЕГИОНАЛНА ДЕПОНИЈА „ЕКО-ДЕП“ ДОО.

Прва фаза изградње регионалне санитарне депоније „Бријесница“ у Бијељини завршена је и званично пуштена у рад 03.12.2009. године, а предузеће је почело да обавља регистровану дјелатност пријема и збрињавања чврстог комуналног отпада 01.01.2010. године. ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо је наставило активности у Другој фази изградње Регионалне санитарне депоније „Бријесница“ у Бијељини. Средства за финансирање Друге фазе изградње регионалне депоније обезбјеђена су из кредитних средстава Свјетске банке у оквиру Другог пројекта за управљање чврстим отпадом у Босни и Херцеговини - SWMP2 (Second Solid Waste Management Project).

РАД ОРГАНА УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋЕМ

Статутом предузећа је прописано да су органи предузећа:

- Скупштина предузећа, као орган управљања,
- Надзорни одбор предузећа, као орган надзора, и
- Управа предузећа, као орган руковођења.

Према Закону о јавним предузећима РС, ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо је у обавези да има екстерног ревизора.

1. Скупштина предузећа

Скупштина предузећа, као орган управљања предузећа, је у току 2015. године одржала укупно 1 (једну) редовну сједницу. Сви материјали за заказану сједницу Скупштине су уручени на вријеме члановима Скупштине.

На Трећој редовној сједници скупштине предузећа (која је одржана 14.04.2015. године), усвојено је или верификовано следеће:

1. Одлука о усвајању Извјештаја о пословању у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за 2014. годину,
2. Одлука о усвајању Финасијског извјештаја у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за 2014. годину и Одлука о расподјели добити,
3. Одлука о усвајању Извјештаја о ревизији финансијских извјештаја за 2014. годину у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо, који је урађен од стране „РЕВИФИН“ доо,
4. Одлука о усвајању Извјештаја о ревизији процедура јавних набавки за период јануар - децембар 2014. године у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо, који је урађен од стране „РЕВИФИН“ доо,
5. Одлука о усвајању Информације о раду са повезаним лицима у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо, која је урађена од стране „РЕВИФИН“ доо,
6. Одлука о усвајању извјештаја о раду Надзорног одбора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за 2014. годину,
7. Одлука о усвајању Трогодишњег плана пословања ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за период од 2015. до 2017. године,
8. Одлука о давању сагласности на отпис преосталих контејнера који су дати општинама оснивачима на управљање и кориштење по основу уговора.

2. Надзорни одбор предузећа

Надзорни одбор, као орган надзора у предузећу је у току 2015. године одржао укупно 7 (седам) сједница. Није било одлагања заказаних сједница. Сви материјали за заказане сједнице су уручени на вријеме члановима надзорног одбора, електронским путем.

На V сједници Надзорног одбора (која је одржана 28.01.2015. године) верификовано је или донијето следеће:

1. Одлука о оприходавању разграничених прихода у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо,
2. Одлука о усвајању Извјештаја комисије за попис о извршеном редовном попису средстава, потраживања и обавеза на дан 31.12.2014. године у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо,
3. Одлуке о усвајању Извјештаја о ревизији годишњег пописа средстава, потраживања, обавеза и капитала на дан 31. децембар 2014. године,
4. Одлука о усвајању Извјештаја о извршеним набавкама за 2014. годину,
5. Одлука о усвајању Извјештаја о ревизији јавних набавки за 2014. годину,
6. Одлука о усвајању Плана набавки за 2015. годину,
7. Одлука о висини и начину исплате регреса за 2015. годину.

На VI сједници Надзорног одбора (која је одржана 23.02.2015. године) верификовано је или донијето следеће:

1. Одлука о усвајању Финансијског извјештаја ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за 2014. годину,
2. Одлука о усвајању Извјештаја о ревизији Финансијских извјештаја ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за 2014. годину, који је урадила овлаштена ревизорска кућа „РЕВИФИН“ доо,
3. Одлука о усвајању Информације о раду са повезаним лицима, који је урадила овлаштена ревизорска кућа „РЕВИФИН“ доо.

На VII сједници Надзорног одбора (која је одржана 14.04.2015. године) верификовано је или донијето следеће:

1. Одлука о усвајању Извјештаја о пословању у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за 2014. годину,
2. Разматрање и доношење Одлуке о усвајању трогодишњег плана пословања за период од 2015. године до 2017. године у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо,
3. Одлука о усвајању Извјештаја о раду надзорног одбора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за 2014. годину,
4. Одлука о увећању дана годишњег одмора за радна мјеста са повећаним ризиком у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо, у складу са Актом о процјени ризика,
5. Одлука о увећању основне плате за радна мјеста са повећаним ризиком, у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо, у складу са Актом о процјени ризика,
6. Одлука о отпису затезних камата ЈКП „Теочак“,
7. Одлука о усвајању Извјештаја о отпису контејнера набављених по пројекту из кредитних средстава ИДА и датих општинама оснивачима предузећа на кориштење по основу уговора о уступању (бр. Извјештаја 01-210 од 28.02.2015. године),

У оквиру тачке Разно, донијет је и закључак у вези са захтјевом према јединици локалне самоуправе за одобрење економске цијене пријема и депоновања комуналног отпада на Регионалној санитарној депонији „Бријесница“, као и спровођења законских прописа из комуналне области и заштите животне средине, као и:

- Одлука о усвајању Извјештаја о раду за 2014. годину са Програмом рада за 2015. годину у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо (материјал за сједницу Скупштине града Бијељине),
- Одлуке о усвајању Информације о ИИ фази изградње Регионалне санитарне депоније „Бријесница“ (материјал за сједницу Скупштине града Бијељина).

На VIII сједници Надзорног одбора (која је одржана 22.06.2015. године) верификовано је или донијето следеће:

1. Одлука о усвајању Извјештаја о ревизији примјењених рачуноводствених политика код израде завршног рачуна за 2014. годину, који је урађен од стране „РЕВИФИН“ доо,
2. Одлука о усвајању извјештаја о отпису преосталих контејнера набављених по пројекту из кредитних средстава ИДА и датих општинама оснивачима на кориштење по основу уговора о уступању истих,
3. Одлука о отпису дуга према „ОРБИД“ доо,
4. Одлука о усвајању допуне Плана набавке за 2015. годину (број: 01-28/15),
5. Одлука о продаји основног средства предузећа путем лицитације, затвореним писменим понудама,
6. Оглас о продаји основног средства предузећа путем лицитације, затвореним писменим понудама,
7. Одлука о куповини новог возила у складу са усвојеним Планом набавке у предузећу,
8. Одлука о одобрењу службеног пута у Аустрију (Грац) директору предузећа.

На IX сједници Надзорног одбора (која је одржана 24.08.2015. године) верификовано је или донијето следеће:

1. Одлука о измјени и допуни одлуке о цијенама услуга пријема и депоновања отпада и осталих услуга на Регионалној санитарној депонији „Бријесница“, у складу са рјешењем Градоначелника града Бијељина,
2. Одлука о оприходовању разграничених прихода у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо,
3. Одлука о усвајању допуне број 2 Плана набавке за 2015. годину у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо.

На X сједници Надзорног одбора (која је одржана 28.09.2015. године) верификовано је или донијето следеће:

1. Одлука о усвајању периодичног обрачуна за период од 01.01. - 30.06.2015. године у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо,
2. Одлука о усвајању извјештаја о ревизији примјењених рачуноводствених политика по периодичном обрачуна за период јануар - јуни 2015. године у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо, а који је урадила ревизорска кућа „РЕВИФИН“ доо из Бијељине,
3. Одлука о усвајању Годишње студије ризика и Плана рада интерне ревизије за период јул 2015. године до јул 2016. године у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо, а који је урађен од стране ревизорске куће „РЕВИФИН“ доо из Бијељине,
4. Одлука о усвајању извјештаја о ревизији обавеза за период јануар - август 2015. године у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо, а који је урадила ревизорска кућа „РЕВИФИН“ доо из Бијељине;

На XI сједници Надзорног одбора (која је одржана 17.12.2015. године) верификовано је или донијето следеће:

1. Одлука о усвајању Извјештаја о извршеном отпису основних средстава, ситног инвентара, алата у употреби и средстава заштите на раду у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо,
2. Одлука о усвајању Плана рада Комисије за попис за 2015. годину,
3. Одлука о усвајању Извјештаја о ревизији потраживања за период јануар - октобар 2015. године, урађеног од стране “РЕВИФИН” доо Бијељина,
4. Одлука о допуни бр. 3 Плана набавке у ЈП “ЕКО-ДЕП” доо,
5. Одлука о давању сагласности на процедуру избора најповољнијег понуђача за издвајање корисних компоненти из отпада.

У оквиру тачке Разно донијет је закључак у вези са предузимањем свих мјера у складу са законским прописима и закљученим уговорима за пријем и депоновање отпада, а у циљу намирања неизмиренних новчаних потраживања по основу дуговања услуга за пријем и депоновање комуналног отпада на Регионалној санитарној депонији како би се спријечиле негативне последице у даљем пословању предузећа.

Овлаштења

Надзорни одбор предузећа је дао следеће:

1. Овлаштење ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за закључење Уговора о пословно-техничкој сарадњи са „ЕКОРАДЕХ“ доо Бијељина ради издвајања корисних компоненти (папир, ПЕТ амбалажа) из комуналног отпада.

Судски поступци

Предузеће је на основу Закључка Окружног привредног суда у Бијељини, обавештено да је плјенидбени попис запљене покретних ствари против извршеника „ИНТЕРМОНТ“ доо из Угљевика био неуспешан, те је поучило да предузеће у остављеном року може предложити принудно извршење на новом средству или предмету извршења јер се у супротном поступак извршења обуставља.

У складу са наведеним, у остављеном року од 3 мјесеца, предузеће је извршило следеће:

- Утврдило да Извршеник посједује непокретност у Пиперцима бб, те је на основу тога предложило овом суду да се спроводе извршење на наведеној некретности, и то забиљежбом извршења у земљишној књизи, утврђивањем вриједности непокретности, те продајом непокретности извршеника.
- Наведени приједлози за извршење на новом средству и предмету извршења су упућени за оба предмета која се пред овим судом воде против Извршеника (број: 59 0 Пс 025828 15 Ип 2, всп 4.407,86 КМ и број: 59 0 Пс 02566115 Ип 2, всп 4.636,81 КМ).

Током пословне 2015. године, због неизмирења обавеза плаћања фактура по основу обавеза преузетих уговорима за пријем и депоновању отпада на Регионалној санитарној депонији „Бријесница“, ЈП „ЕКО-ДЕП“ је према АД „КОМУНАЛАЦ“ Бијељина:

- дана 23.02.2015. године упутило Захтјев за измирење новчаних обавеза, (на износ од 470.354,63 КМ), а
- дана 31.12.2015. године упутило Опомену пред тужбу (због неизмиреног дуга у износу од 428.758,02 КМ).

Није било нових утужења од стране предузећа, нити је предузеће било у улози туженог. Међутим, у међувремену смо почели са припремом тужби према великим дужницима.

3. Управа предузећа

Управу предузећа чине: Директор предузећа и Извршни директор. Управа предузећа израдила је Трогодишњи план пословања предузећа за период 2015. - 2017. година, а Директор предузећа редовно је подносио извјештаје о раду и пословању Надзорном одбору предузећа. Директор је између осталог предлагао смјернице о набавци за наредну пословну годину, водио рачуна о законитости у раду свих служби предузећа, водио рачуна о благовременом доношењу Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста у предузећу и о његовој адекватној попуњености. Изузев напред наведеног, старао се о доношењу плана пословања предузећа за наредни период, са посебним акцентом на остваривању планираних прихода и расхода у предузећу, као и о давању приједлога инвестиционих одлука у складу са Главним пројектом изградње депоније „Бријесница“ за наставак наредне фазе изградње Регионалне санитарне депоније „Бријесница“ у Бијељини чија је реализација у току.

4. Екстерни ревизор

Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске (Сл. гласник РС 15/15) налаже ревизију финансијских извјештаја.

Ревизија финансијских извјештаја обавља се у складу са овим Законом и међународним стандардима ревизије.

Обавезној ревизији подлијежу финансијски извјештаји субјеката од јавног интереса, дефинисани овим Законом (члан 28. Закона о рачуноводству и ревизији РС).

ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо спада у категорију субјеката од јавног интереса и из тих разлога је покренуо процедуру јавне набавке избора екстерног ревизора, у складу са Законом о јавним набавкама БиХ.

Након спроведене процедуре јавне набавке, потписан је Уговор број 01-846/15 од 21.07.2015. године са овлашћеним привредним друштвом за ревизију „Конфида ревизија Бања Лука“ доо, Бања Лука.

Након обављене ревизије финансијског извјештаја за 2015. годину у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо, екстерни ревизор доставио је Извјештај независног ревизора (цитат):

**„ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА (НАСТАВАК)
Оснивачима Јавног предузећа “ЕКО-ДЕП” д.о.о. Бијељина (наставак)**

Мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, приказују финансијско стање Друштва на дан 31. децембра 2015. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Остала питања

Финансијски извјештаји Друштва за годину која се завршава дана 31. децембра 2014. године су били ревидирани од стране другог ревизора у чијем је извјештају од фебруара 2015. године изражено позитивно мишљење на те финансијске извјештаје.” (завршен цитат).

Наведени Извјештај у име Привредног друштва за ревизију потписала је Невена Милинковић, овлаштени ревизор.

5. Успостављање интерне ревизије у предузећу

У складу са одредбама Закона о јавним предузећима РС (Сл. гласник РС 75/04 и 78 11), јавно предузеће је у обавези да успостави интерну ревизију у предузећу путем одбора за ревизију и одјељња интерне ревизије.

ЈП “ЕКО-ДЕП” доо спада у категорију малих предузећа, у складу са чланом 5, став 4 новог Закона о рачуноводству и ревизији (Сл. гласник РС 94/15).

Обзиром да предузеће нема техничких, економских и финансијској предуслова да би успоставило одбор за ревизију и одјељење интерне ревизије (предузеће нема властити пословни простор за рад управе и администрације, већ плаћа закуп пословног простора, а приходи остварени на основу тренутно одобрене цијене услуга пријема и депоновања отпада и на основу количина отпада који се довози на депонију не могу да покрију ни 50 % трошкова редовног пословања предузећа), на сједници одржаној 17.06.2013. године Скупштина предузећа је на приједлог управе предузећа донијела одлуку да се успостави интерна ревизија у ЈП “ЕКО-ДЕП” доо на следећи начин:

- Умјесто Одбора за ревизију у оквиру предузећа, функцију Одбора за ревизију обављаће Надзорни одбор ЈП “ЕКО-ДЕП” доо, до испуњавања законских услова прописаних Законом о јавним предузећима РС, а који се односе на Одбор за ревизију. Надзорни одбор ће наведену улогу обављати као дио своје редовне надлежности и за то неће остваривати додатну накнаду;
- Функцију Одјељења интерне ревизије обављаће независна ревизорска кућа која ће бити изабрана кроз процедуру јавне набавке.

У складу са одлуком Скупштине предузећа спроведена је процедура јавне набавке и ангажована је лиценцирана ревизорска кућа за обављање интерне ревизије у предузећу.

РЕВИЗИЈА ПОСТУПАКА ЈАВНИХ НАБАВКИ

Мишљење ревизора о ревизији јавних набавки за 2015. годину је следеће (цитат):

„5. ФУНКЦИОНИСАЊЕ СИСТЕМА ИНТЕРНЕ КОНТРОЛЕ

На основу проведене ревизије може се констатовати следеће:

- 1) Предузеће је нормативно регулисало процедуре набавке роба, услуга и уступање радова, на основу Закона о јавним набавкама и Закона о јавним предузећима, гдје су утврђени сви поступци за набавку, одговорност органа и лица за извршење набавке. Правилници су усаглашени са одредбама усвојеног Закона о јавним набавкама у 2014. години.*
- 2) Све набавке су извршене на основу усвојеног Плана набавке за 2015. годину, уз три допуне плана у току године, с тим да је за сваку набавку претходно донесена одлука уговорног органа о покретању процедуре јавне набавке директора.*
- 3) Расписивање тендера се врши на основу плана набавке и усаглашених услова и процедура.*
- 4) Проведене процедуре набавке осигуравају правилан избор најповољнијег и најбољег понуђача.*
- 5) Потпис уговора врши директор и извршни директор предузећа, при чему су испоштоване одредбе утврђене чланом 40. Закона о јавним предузећима.*
- 6) Саставни дио документације чине записници о квантитативном и квалитативном пријему набављене опреме или материјала, односно услуге.*
- 7) Извођачи су дужни доставити гаранцију за добро извршење уговореног посла и извршити додатне радове у случају рекламације.*
- 8) Плаћање се врши по завршетку испоруке на основу формиране документације и потпис налога за плаћање које је вршило овлашћено лице (директор).*
- 9) Задужено особље се стручно и одговорно односи у провођењу поступака и комплетирању документацију за провођење тендера.*
- 10) У току ревидираног периода није било приговора учесника у проведеним јавним набавкама.*
- 11) Документација о проведеним процедурама је уредно нумерисана, сачувана и одложена за потребе контроле.*

6. ЗАКЉУЧАК И ПРЕПОРУКЕ

На основу проведене ревизије и извршеног увида у процедуре набавке и евиденција у праћењу трансакција са набавкама може се закључити:

- да је предузеће провело прописане процедуре набавке у складу са законском регулативом*
- да је устројен систем интерне контроле у провођењу набавки, праћењу, архивирању и евидентирању трансакција везаних за набавке*
- да је Надзорни одбор усвојио измијењени Правилник о јавним набавкама и Правилник о поступцима директног споразумљевања*
- да је Надзорни одбор усвојио детаљан план набавке и да је тиме утврђен обим набавки путем додјеле уговора испод домаћих вриједносних разреда (и те набавке су обављене у складу члана 19.-31. Закона о јавним набавкама)*
- остварена је укупна вриједност набавки у износу од 469.645.35 КМ (примљене фактуре) од чега је једна набавка обављена након добивања сагласности од стране ПМУ тима у оквиру Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију РС по процедурама Свјетске банке.*
- реализован је једна набавка по отвореном поступку по процедурама Закона о јавним набавкама, четири набавке путем конкурентских захтјева и петнаест набавки путем директног споразума уз претходно прикупљање понуде од потенцијалних добављача*
- набавке путем директног споразума без тражења претходне понуде пошто је набавна вриједност испод 1.000.00 КМ износе 3.036.15 КМ, односно 0.65% укупних набавки. Од остварених набавки путем директног споразума набавка је извршена од монополиста*

(електрична енергија, телефони, стручна литература, службени гласници) у износу од 43.608.21 КМ, што представља 9.28% укупних набавки. Остале набавке путем директног споразума износе 25.998.09 КМ или 5.54% укупних набавки и представљају набавке хигијенских средстава за одржавање објеката, сервиси појединих машина и објеката, осигурање моторних возила и радника и репрезентација гдје су појединачне набавке мањег износа.

На основу проведене ревизије, која је извршена прегледом цјелокупне документације и праћењем трансакција везаних за јавне набавке интерна ревизија сматра да су проведене процедуре јавних набавки, те да су проведене у складу са утврђеном регулативом (Смјерницама Свјетске банке и Закона о јавним набавкама) и испоштоване законске регулативе за реализацију истих, уз оцјену да је обезбјеђено адекватно функционисање система интерне контроле и предлаже следеће:

7. ПРЕПОРУКЕ

На основу извршене ревизије процедура јавних набавки у 2015. години дају се следеће препоруке:

1. Предложити Извјештај о извршеним набавкама у 2015. години на усвајање.

Носилац: Управа и Надзорни одбор. Рок: мјесец дана“. (крај цитата).

РЕВИЗИЈА ПОСТУПАКА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Све досадашње ревизије поступака заштите животне средине указују на следеће:

- 1) Да је предузеће обезбједило техничке и организационе претпоставке за депоновање отпада на регионалној депонији.
- 2) Да су испуњени сви санитарни услови за рад депоније и добивене одговарајуће дозволе, гдје посебно напомињемо еколошку дозволу за рад санитарне депоније (обнова дозволе сваке пете године).
- 3) Ради обезбјеђења неопходних услова за обнављање еколошке дозволе предузете су следеће мјере:
 - завршено је асфалтирање приступног пута за депонију, чиме је отклоњена дата примједба из водне дозволе,
 - изграђен је пречистач процједних вода, чиме је отклоњен главни недостатак који је констатован у претходном периоду у водној дозволи.
- 4) Редовно се врши мониторинг животне средине, који се састоји од:
 - мониторинг процједних вода
 - мониторинг подземних вода
 - мониторинг површинских вода
 - мониторинг биогаса.
- 5) Старо одлагалиште је привремено санирано, али исто и даље активно ради:
 - одлагања кланичког и фекалног отпада, које се врши као привремена активност у складу са одлуком надлежног органа Града Бијељине, до изградње колектора отпадних вода, који треба бити завршен у наредном периоду
- 6) Извјештајем о резултатима мониторинга утврђено је следеће стање:
 - Мониторингом квалитета вода је утврђено да су налази у оквиру граничних вриједности према Правилник
 - Мониторингом квалитета ваздуха је утврђено да су налази у складу са граничним вриједностима према Правилнику.
- 7) Према уговору о оснивању предузећа сви оснивачи су требали вршити депоновање отпада, што у садашњем тренутку то обавља само комунална предузећа са подручја Бијељина, дјелимично депоновање врше комунална предузећа са подручја Угљевика, Лопара и Теочака, док се не врши депоновање отпада са подручја Челића.

- 8) Према сазнањима на нашем подручју је пораст „дивљих“ депонија, што није у надлежности предузећа, него контролних локалних органа, који нису у довољној мјери досљедни у остваривању утврђених мјера. Овдје је потребно констатовати да се смањују количине депоновања отпада из године у годину што реално указује на стање заштите животне средине и штетности таквих поступака по ово подручје.
- 9) Према добивеним дозволама обавеза је предузеће да врши издвајање средстава за санацију депоније након истека корисног вијека, што се не врши ради финансијске ситуације (депоновање се врши по административно одобреним цијенама, а не по економским цијенама). Овакво стање може имати негативних посљедица по обезбјеђење средстава за мониторинг затворених објеката у будућем периоду, а тиме и на поступке и мјере заштите животне средине.
- 10) Ради испуњења основног стратешког задатка предузећа, заштита животне средине и провођења мјера и поступака еколошке заштите на подручју регије, предузеће је у току извршавања појединих мјера и планирања поступака који ће побољшати ефикасност заштите екологије (санација старе депоније, изградња нове санитарне ћелије, израда елабората о рециклажи и сакупљању секундарних сировина, стављање у функцију пречистача процједне воде и гасне бакље).

На основу до сада извршених ревизија стања поступака заштите животне средине и екологије дају се следеће препоруке:

- 1) Упознати органе предузећа и осниваче о обавези конкретних припрема за изградњу нове ћелије за депоновање комуналног отпада,
- 2) Упознати општинске органе о потреби контроле постојања дивљих депонија и опасности за угрожавање животне средине,
- 3) Предузети мјере за благовремено провођење планираних мјера на даљој доградњи функционисања предузеће и санитарне депоније кроз реализацију капиталних инвестиција, а прије свега кроз изградњу треће санитарне ћелије.

ОРГАНИЗАЦИЈА ПРЕДУЗЕЋА И ЗАПОСЛЕНОСТ

Према Правилнику о организацији и систематизацији радних мјеста у оквиру предузећа формиране су двије службе:

- Служба за техничке послове, планирање и инвестиције, и
- Служба за економске, правне и опште послове.

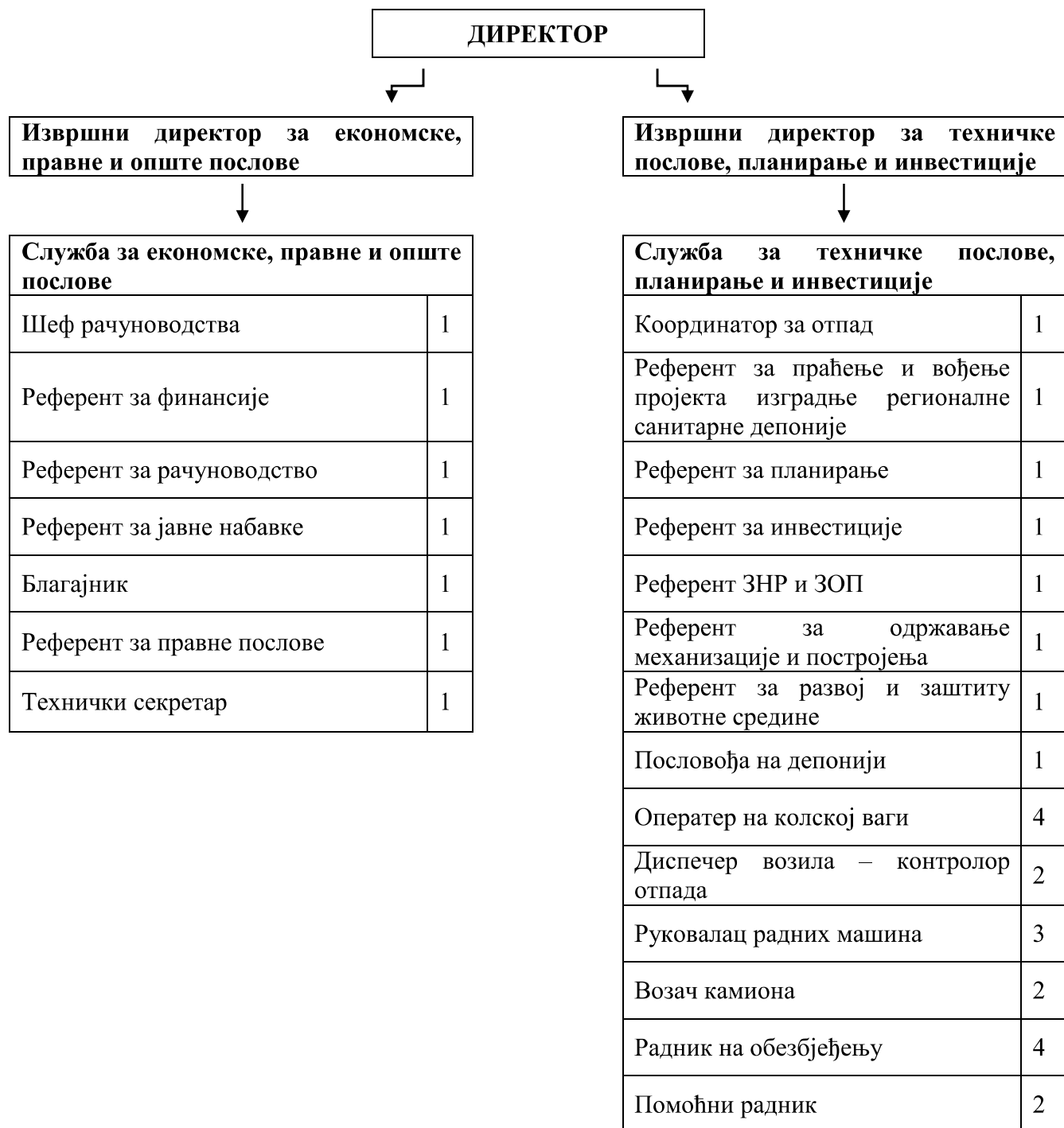
У складу са Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста, у предузећу је запослено: 1 радник VII степен – мастер; 5 радника са високом стручном спремом; 4 радника са вишом стручном спремом; 1 висококвалификовани радник; 4 радника са средњом стручном спремом; 4 квалификована радника и 2 неквалификовани радник. Ако извршимо анализу старосне структуре запослених на дан: 31.12.2015. године, долази се до закључка да је просјечна старосна структура запослених у предузећу 43,66 година. Релативно средња старосна структура има за последицу занемарљив број кориштења дана боловања, а такође су изразито ријетке повреде на раду, те је и продуктивност запослених на високом нивоу. У ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо од укупног броја запослених, 4 су жене и 17 мушкараца.

Табеларни приказ структуре и броја запослених у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо

Структура запослених по стручној спреми	Број запослених
I степен-НК	2
II степен-ПК	-
III степен-КВ	4
IV степен-ССС	4
V степен-ВКВ	1
VI степен-ВШС	4
VII степен-ВСС	5
VII степен-Мастер	1
Укупно:	21

Старосна структура запослених	Број запослених
18-25	1
26-30	3
31-35	2
36-40	2
41-45	3
46-50	4
51-55	1
56-60	2
61-65	3
Укупно:	43,66

Организациона шема запослених, у складу са Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо број 07-16-28/12 од 24.07.2012. године и Измјенама и допунама Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо број 07-21-26/13 од 17.06.2013. године и број 07-29-99/14 од 12.05.2014. године:

Постојећа организациона шема попуњена је за 21 извршилаца на дан 31.12.2015. године.

Рад и радни односи

Укупан број запослених у предузећу на крају пословне 2015. године, закључно са 31.12.2015. године је 21. Од тога, 2 лица су ангажована по основу Уговора о менаџменту, а 19 радника по основу уговора о раду на неодређено вријеме.

Није било отказа уговора о раду.

Није било измјена у Правилнику о организацији предузећа и систематизацији радних мјеста у предузећу.

Сви уговори о раду су пријављени пореској управи.

ОСТВАРИВАЊЕ И ОБАВЉАЊЕ РЕГИСТРОВАНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Предузеће је почело обављати своју основну дјелатност: Обрада и одлагање неопасног отпада на санитаран и еколошки прихватљив начин на новоизграђеним санитарним ћелијама од 01.01.2010. године, када је Регионална санитарна депонија „Бријесница“ званично пуштена у рад.

Дјелатност предузећа је одређена Статутом предузећа (члан 9.) и у истовјетном тексту регистрована код Основног суда. Предузеће обавља дјелатност у унутрашњем промету и у спољнотрговинском промету. Дјелатност предузећа у унутрашњем промету обавља се у складу са Рјешењем Основног суда у Бијељини број: 059-0-Рег-11-000 689 од 01.11.2011. године. Извршено је усклађивање дјелатности на основу Закона о класификацији дјелатности и регистру пословних субјеката по дјелатностима у Републици Српској (Сл. гласник РС 74/10) и Уредбе о класификацији дјелатности РС (Сл. гласник РС 119/10):

35.11 Производња електричне енергије
 35.13 Дистрибуција електричне енергије
 35.14 Снабдјевање и трговина електричном енергијом
 35.21 Производња гаса
 37.00 Канализација
 38.21 Обрада и одлагање неопасног отпада
 38.32 Рециклажа (прерада разврстаних материјала)
 43.11 Уклањање објеката
 46.77 Трговина на велико отпадом и остацима
 49.41 Друмски превоз робе
 71.20 Техничко испитивање и анализа

Претежна дјелатност је: 38.21 *Обрада и одлагање неопасног отпада.*

Дјелатност предузећа у спољнотрговинском промету обавља се у оквиру регистроване дјелатности.

Матични број предузећа је: 01991388. ЈИБ: 44002206230008; ПИБ 402206230008 (за ПДВ обвезника) и обављање спољнотрговинске дјелатности. Регистровану дјелатност Предузећа обавља 21 радника различитих профила и занимања.

Предузеће је опремљено кадровски и технички за обављање регистроване дјелатности.

Техничка опремљеност

За обављање основне дјелатности, предузеће је опремљено следећом механизацијом и опремом:

- Санитарне ћелије за збрињавање отпада бр. 1 и бр. 2,
- Објекат за смјештај радника и механизације,
- Компактор за смањење запремине отпада,
- Булдозер за разгртање отпада,
- Камион кипер,
- Ровокопач гусјеничар,
- Комбиновани скип,
- Трактор са прикључцима,
- Цистерна за гориво и цистерна за воду,
- Пречистач процједних вода са тијела депоније,
- Гасна бакља са системом за сакупљање депонијског гаса, и
- Остала опрема за обављање дјелатности.

Овом приликом ћемо у најкраћим цртама навести најважније активности које су извршене у претходном периоду.

1. Обавеза управе предузећа је била да уради План набавке за 2015. годину, прилагођен новим условима пословања, у складу са Законом о јавним предузећима РС (Сл. гл. 74/04) и Законом о јавним набавкама БиХ (Сл. гл. 49/04 и 39/14). Предузеће је благовремено урадило План набавке за 2015. годину, који је усвојен од стране Надзорног одбора предузећа. Периодични извјештаји о извршеним набавкама су редовно достављани НО предузећа. Од стране интерног ревизора вршена је редовна ревизија јавних набавки у 2015. години.
2. Пријем и депоновање отпада је током читаве године текао неометано и према прописаним процедурама. У току 2015. године на санитарну депонију Бријесница је запримљено 30.197,26 тона чврстог комуналног отпада који је прописно депонован и збринут. Од укупно запримљене количине отпада у 2015. години највећи дио отпада потиче са територије општине Бијељина, што у процентима износи 90,38%, а остатак у процентима од 9,62% потиче са општина: Угљевик 3,17%, Лопаре 2,71%, Теочак 3,74% и Челић 0,0%. У следећој табели дат је преглед запримљених количина отпада за 2015. годину по општинама.

ОПШТИНА	ДЕПОНОВАНЕ КОЛИЧИНЕ							
	Чврсти комунални отпад)		Отпадне воде		Клаонички отпад		Индустријски отпад	
	т	%	т	%	т	%	т	%
Бијељина	27.292,42	90,38	1.423,38	100,0	690,96	100,0	0,0	0,0
Угљевик	958,26	3,17	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Лопаре	817,92	2,71	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Теочак	1.128,66	3,74	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Челић	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Укупно тона:	30.197,26	100		100		100		100

Табела прегледа запримљених количина отпада на депонији „Бријесница“ током 2015. године

Напомена: у претходној табели приказане су запримљене количине свих врста отпада. Међутим, на санитарну депонију прима се искључиво чврсти комунални отпад и индустријски неопасни отпад, а фекални и клаонички отпад, као привремено рјешење, у складу са одлуком СО Бијељина, депонују се на старом несанитарном одлагалишту, док Град Бијељина не изнађе трајно рјешење за одлагање ових врста отпада.

Табела прегледа депонованих количина чврстог комуналног отпада по општинама у периоду 2010 – 2015.

ОПШТИНА	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	УКУПНО	%
Бијељина	29.745,77	29.266,02	27.396,07	26.806,91	26.234,69	27.292,42	166.741,88	91,01
Угљевик	1.544,73	1.711,86	1.421,78	1.561,04	1.568,36	958,26	8.766,03	4,78
Лопаре	834,76	822,71	913,94	915,18	813,36	817,92	5.117,87	2,79

Теочак	0,0	0,0	0,0	194,5	1.249,4	1.128,66	2.572,56	1,40
Челић	0,0	0,0	0,0	17,3	0,0	0,0	17,30	0,01
УКУПНО	32.125,26	31.800,59	29.731,79	29.494,93	29.865,81	30.197,26	183.215,64	100

Из претходне табеле види се да се у довоз отпада укључила општина Теочак, док општина Челић још увијек не довози отпад. У претходној табели приказане су количине укупно одложеног отпада из свих општина оснивача, у периоду 2010. – 2015. године.

Из приказане табеле се јасно види да се количине отпада које се довозе на депонију „Бријесница“ смањују у односу на 2010. годину, што директно негативно утиче на остваривање прихода и економску самоодрживост предузећа.

Надлежно општинско одјељење за стамбено-комуналне послове града Бијељина требало би да анализира узроке постојећег стања и да предузме одговарајуће мјере из своје надлежности.

3. Изградња пречистача процједних вода на депонији наложена је водном дозволом од стране надлежног републичког органа. Пуштањем у рад овог постројења створили су се услови за пречишћавање процједних вода из тијела депоније у првом степену до нивоа прописаног законом, након чега се пречишћена вода може без посљедица по животну средину испустити у крајњи реципијент. У току прошле године у циљу заштите и очувања животне и радне средине вршено је редовно пречишћавање процједних вода путем постројења за пречишћавање, које је у току године радило 3.219 сати или 134 дана и пречистило за то вријеме 4.658 м³ процједне воде, што у просјеку износи 34,76 м³ на дан. Изградња овог пречистача представља значајан корак на унапређењу заштити животне средине кроз заштиту подземних и површинских вода на локацији депоније „Бријесница“, што је веома значајно за Град Бијељина.

4. У складу са планом капиталних инвестиција за Другу фазу изградње санитарне депоније покренута је процедура набавке постројења за спаљивање депонијског гаса на регионалној депонији „Бријесница“. Ова инвестиција финансирана је дијелом у износу од 100.000 ЕУР донаторским средствима од Шведске агенције за међународну сарадњу и помоћи (СИДА), а другим дијелом из кредитних средстава Свјетске банке. Ова набавка извршена је по процедурама набавке Свјетске банке.

Систем за сакупљање и постројење за спаљивање депонијског гаса инсталирано је и пуштено у рад у септембру 2014. године. Постројење је капацитета 200 Нм³/х, али тренутно ради са капацитетом од 100 Нм³/х. Током године спаљено је 913.070,0 Нм³ депонијског гаса, што у просјеку износи 104,23 Нм³/х. Набавком и пуштањем у рад постројења за спаљивање депонијског гаса значајно је смањена емисија депонијских гасова и ширење непријатних мириса, што је представљало значајан проблем за становнике околних насеља у претходном периоду. Депонијски гас се може користити у енергетске сврхе, као обновљиви извор енергије. У том правцу уз помоћ Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду (Србија) израђен је пројекат и уграђена је опрема за загријавање радионичког простора у објекту на депонији „Бријесница“ у Бијељини. Уграђена опрема користи енергент депонијски гас, који је обновљиви извор енергије.

5. У оквиру рада на побољшању организације и услова рада на депонији урађено је следеће: набављена су потребна лична заштитна средства и опрема, редовно су одржавана средства

рада и вршени периодични прегледи средстава која подлијежу Правилнику о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад. Вршени су периодични љекарски прегледи радника, контрола апарата уређаја и инсталација, контрола микро климе (мјерење концентracије прашине, пара, димова и гасова, као и придржавање свих потребних мјера из области заштите на раду и заштите од пожара које су регулисане Законом о ЗНР и ЗОП-а). У току године рађено је на едукацији свих радника на депонији кроз редовну обуку радника и практичну провјеру знања из области заштите на раду и заштите од пожара од старане референта ЗНР И ЗОП и одговорних радника на депонији, те је вршена стална контрола прописаних и наложених мјера из области ЗНР И ЗОП са циљем превентивног дјеловања спречавања повреда на раду, професионалних обољења и болести у вези са радом. Урађен је Елаборат за радна мјеста са увећаним стажом и у току је његова реализација.

6. У циљу заштите и очувања животне и радне средине вршен је редован мониторинг квалитета: ваздуха, оборинских, процједних и подземних вода, мониторинг квалитета депонијског гаса и буке, а у складу са еколошком дозволом и осталим прописима из области заштите животне средине. Свакодневно праћење и евидентирање параметара квалитета ваздуха као и брзине вјетра вршено је постављањем мобилне еколошке лабораторије на Санитарној депонији Бријесница од стране овлаштене установе. Овлаштена кућа је достављала мјесечне извјештаје сачињене појединачно за сваки дан у току протеклог мјесеца са исказаним вриједностима. Контрола квалитета оборинских, процједних и подземних вода вршена је узимањем узорак у оборинским каналима, егализационом базену и постојећим пиезометрима, а потом је вршена лабораторијска анализа хемијске исправности узорак у склопу чега су достављани редовни извјештаји о прегледу и контроли истих тромјесечно. Сви извјештаји о извршеним мјерењима заштите животне средине се редовно достављају Републичком еколошком инспектору, а извјештај о заштити вода се редовно доставља Јавној установи „Воде Српске“.
7. На основу закљученог уговора са предузећем ДОО „ЕКО ЗАШТИТА“ вршена је редовна дератизација, дезинфекција и дезинсекција на комплетном простору депоније, дезобаријере, радне и помоћне просторије: стара портирница, нова портирница, вагарска кућица и зграда одржавања. Ова мјера је наложена важећим законским прописима.
8. У току 2015. године вршено је редовно одржавање постојећих саобраћајница на санитарној депонији гдје је утрошено је око 300 м³ грађевинског шута и око 500 м³ шљунка.
9. У оквиру редовног одржавања укупне површине депоније вршно је редовно кошење и сакупљање траве, сакупљање расутог отпада ван ћелије, сјеча младог растиња ван оградe у ширини до 3 м, редовно поливање саобраћајнице у љетњем периоду у циљу спречавања појаве прашине и заливање засада дрвећа зеленог појаса.
10. У 2015. години одлагање комуналног отпада вршено је на трећем нивоу (трећа етажа) постојећих санитарних ћелија, уз претходно уређење насипа по ободу ћелија, у складу са пројектованим косинама тијела депоније. Слој одлагања је 3 - 5 м.

За безбједан и сигуран рад на санитарној депонији „Бријесница“ врши се од стране овлашћених кућа редовна годишња контрола воде за пиће, дератизација, дезинфекција и дезинсекција у радним и помоћним просторијама. Због специфичних услова који владају на депонији гдје долази до брзог размножавања глодара, инсеката и разних бацила, дератизација је обављана два пута годишње, а дезинфекција и дезинсекција и више пута у току године у зависности о годишњег доба и временских услова.

На основу плана и програма обуке запослених из области заштите од пожара извршена је обука и провјера знања са изворима опасности по избијању пожара и начин приступа евентуалног гашења пожара.

Еколошке претпоставке за рад предузећа и заштиту животне средине

Током реализације пројекта изградње регионалне санитарне депоније строго се водило рачуна о примјени закона и прописа из области екологије и Директива ЕУ које се односе на заштиту животне средине. Ради тога су израђена три документа, како слиједи:

1. Студија утицаја на животну средину санитарне депоније “Бријесница” (одобрена од стране Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију РС),
2. Еколошке дозволе (издате од Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију РС),
3. Дозвола за управљање отпадом за ЈП “ЕКО-ДЕП” Бијељина (издате од стране Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију РС).

Према поменутиим документима наложене су мјере заштите земљишта, подземних и површинских вода, заштита флоре, фауне и екосистема, климе ваздуха, културног наслеђа и археолошких налазишта.

Ради заштите земљишта, изграђених објеката и животне средине врши се стални мониторинг оцједних, површинских и подземних вода, квалитета ваздуха, депонијског гаса, таложења, контрола запремине и састава долазећег отпада и материјала из земље.

Еколошке претпоставке за функционисање предузећа су засноване на вршењу мониторингу животне средине, која се проводи у вријеме обављања дјелатности, током периода затварања депоније, као и дуги низ година након њеног коначног затварања.

Мјере заштите животне средине и еколошке заштите су потпуније регулисани Законом о заштити животне средине (Сл. гласник РС 28/07 - пречишћени текст), којим је утврђена обавеза правних и физичких лица на заштити, очувању и побољшавању еколошког квалитета животне средине. Законом су такође промовисане мјере на његовом спровођењу.

Предузеће има посебну обавезу на заштити животне средине од штетног утицаја отпада, обзиром да је основна дјелатност обрада и одлагање неопасног отпада (шифра 38.21). Према добивеном Рјешењу о давању еколошке дозволе за постројења регионалне санитарне депоније предузеће је у обавези да примијени следеће најбитније мјере ради ублажавања негативног утицаја на животну средину и мониторинг емисије:

- 1) мјере спречавања емисије штетних утицаја на ваздух, које обухватају низ мјера: употреба возила са минималним утицајем на околину, вршити редовну контролу издувних гасова, осигурати влажност од 6% за материјал који се утовара или истовара, заштита од прашине, опремити возила да не врше ширење прашине и неугодних мириса, спријечити појаву депонијских гасова, редовно вршити дезинфекцију и дезинсекцију и вршити озелењавање слободних површина.
- 2) мјере спречавања емисије штетних материја у воду састоји се од низ мјера, као: онемогућити појаве плавлeња депоније, изградити систем заптивања дна депоније, изградити ободне канале, обезбиједити дренажање отпадних вода, обезбиједити прикупљање и одвод оборинских вода, вршити одвод онечишћене воде у пречистач и низ других мјера.
- 3) мјере спречавања емисије штетних материја у земљиште, веома битан скуп мјера, које се састоје од: изградње система заптивки на ћелијама, посебно уредити смјештај возила и

простора за њихово прање и чишћење, не дозволити изливање процједних вода без пречишћавања и провести одговарајуће мјере заштите депоније.

Ради контроле провођења заштитних мјера неопходно је вршити мониторинг:

- оцједних вода, подземних вода, и површинских вода
- квалитета ваздуха и депонијског гаса.

Пројектним задатком мониторинга су утврђени елементи за узимање узорак и испитивање садржаја штетних састојака у истим.

Предузеће је завршетком инвестиција претходних фаза изградње регионалне санитарне депоније створило техничке предуслове за обављање основне дјелатности.

Напоредно са овим, Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске је одобрило Студију утицаја на животну средину регионалне санитарне депоније „Бријесница“, те издало Еколошку дозволу и Дозволу за управљање отпадом.

Еколошке претпоставке за функционисање предузећа су засноване на вршењу мониторинга животне средине, која се редовно проводи и морају се континуирано пратити резултати контроле.

Све до сада урађене студије ризика указују на могуће ризике у области заштите животне средине:

1) Инхерентни ризици

- еколошка загађења ради одлагања отпада на дивљим депонијама
- одлагање неодговарајућих врста отпада на депонији (кланички и фекални отпад)
- одсуство плана у случају ванредних ситуација (поплаве)

2) Контролни ризици

- досљедност у примјени прописаних мјера утврђених законским и властитим прописима
- досљедност у отклањању недостатака утврђених мониторингом, ради недостатка средстава.

ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

У обрачунској 2015. години предузеће је пословало у складу са позитивним законским прописима, међународним рачуноводственим стандардима и рачуноводственим стандардима финансијског извјештавања. У овом поглављу, у наставку, дати су подаци који су обухваћени интерном ревизијом примјенених рачуноводствених политика код израде завршног рачуна за 2015. годину, а односе се на

БИЛАНС УСПЈЕХА

на дан 31.12.2015. и 2014. године (цитат):

„5. ПРИМЈЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА КОД ИЗРАДЕ БИЛАНСА УСПЈЕХА

Код израде Биланса успјеха примијењене су одговарајуће рачуноводствене политике, којима су уређене процедуре утврђивања прихода и расхода, што по појединим трансакција износе:

5.1. Пословни приходи

Пословни приходи су остварени како сlijеди:

у КМ без децимала

Н а з и в	31.12.2015.	31.12.2014.
Приходи од продаје учинака	1.127.671	1.133.479
Остали пословни приходи	325.002	79.494
У к у п н о	1.452.673	1.212.973

Приходи од продаје учинака признати су и исказани у Билансу успјеха на основу испостављених фактура, односно наплаћених износа у готовини. Сви износи прихода односе се на екстерно фактурисане, односно наплаћене износе.

Остварени приходи су књижени на основу фактурисања услуга кориштења депоније и осталих прихода, и то:

- приходи од депоновање отпада	1.116.783 КМ
- приходи од рада машина	77 КМ
- приходи од услуга вагања	555 КМ
- приходи од раздвајања корисних компоненти	10.256 КМ
Приходи од продаје учинака	1.127.671 КМ
- приходи од суфинансирања и кофинансирања	10.406 КМ
- приходи од суфинансирања Владе	39.262 КМ
- приходи од донација СИДА	74.740 КМ
- субвенције солидарности	200.000 КМ
- приходи из ранијих година	500 КМ
- приходи од продаје тендерске документације и остало	94 КМ
Остали пословни приходи	325.002 КМ.

Приходи по основу одвајања корисних компоненти су признати на основу уговора са купцем у износу од 10.256 КМ.

Приходи од суфинансирања и кофинансирања су остварени по основу посебних одлука Надзорног одбора, а у складу са Супсидијарним споразумом, одлуком Владе и у складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, док су приходи од средстава солидарности остварени по основу донешеног закључка Града Бијељина о расподјели примљених средстава од Фонда солидарности.

Учешће пословних прихода (депоновање отпада) је повећано у односу на претходну годину и чини 77.63% укупних пословних прихода. Ови приходи су остварени на основу фактурисане услуге депоновања отпада на санитарној депонији.

5.2. Пословни расходи

Пословни расходи се састоје из:

	у КМ без децимала	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Трошкови материјала	132.767	177.695
Трошкови зарада и накнада	526.225	491.352
Трошкови производних услуга	162.521	156.757
Трошкови амортизације	354.895	308.998
Нематеријални трошкови	31.669	44.367
Порези и доприноси	52.300	7.800
Свега пословни расходи	1.260.377	1.186.969

Трошкови материјала су признати у износу од 177.695 КМ на име следећих већих издатака:

- трошкови помоћног матер. за пречистач	20.157 КМ
- трошкова горива и мазива	77.608 КМ
- трошкови резервних дијелова	7.694 КМ
- трошкови електричне енергије	13.065 КМ
- трошкови канцеларијског материјала	3.697 КМ

Признавање је извршено на основу оригиналних рачуна, са пратећом документацијом и овјером директора са одобрењем књижења и плаћања.

Нето зараде и накнаде зарада, порези и доприноси на зараде су највећи трошак и признати су за обрачунате износе за рад запослених заведено вријеме на пословима, односно одсуствима на терет послодавца. Обрачуни су извршени у складу са прописима који регулишу стопе пореза и доприноса и према интерно утврђеним критеријумима за поједине врсте послова.

Трошкови производних услуга су признати и исказани за примљене услуге обрачунате у вјеродостојним документима даваоца услуга. Признавање трошкова је извршено у укупном износу од 162.521 КМ, по основу следећих већих издатака:

- трошкови мониторинга стања животне средине	112.400 КМ
- трошкови текућег одржавања средстава рада	21.373 КМ
- закуп пословног простора	9.977 КМ
- трошкови телефона и интернета	8.365 КМ

Признавање трошкова је извршено на основу оригиналних рачуна добављача за извршене набавке средстава и услуга, уз непосредно одобрење директора за плаћање и књижење. Набавке роба и услуга су извршене по процедурама јавних набавки.

Трошкови амортизације су обрачунати примјеном линеарне методе у износу 354.895 КМ, сагласно Стандарду 16 параграф 47 и по стопама из Правилника о номенклатури основних средстава. Укалкулисани трошкови амортизације су следећи:

- амортизација грађевинских објеката	174.258 КМ
- амортизација опреме	180.637 КМ

Нематеријални трошкови су остварени у износу од 31.639 КМ и исти се односе на следеће веће издатке:

- остали нематеријални трошкови	7.285 КМ
- трошкови екстерне и интерне ревизије	3.800 КМ
- трошкови инсталирања и одржавања рач.софтвера	2.650 КМ
- провизије за девизно пословање	2.984 КМ
- трошкови платног промета	1.494 КМ

Признавање рачуна је извршено на основу оригиналних фактура за извршене услуге и овјереним од стране одговорног лица.

Трошкови пореза и доприноса су признани у износу од 52.300 КМ за издатке који су процијењени и исказани у складу са обавезама регулисаним законским прописима и признати су за следеће намјене:

- порез на добит по записнику ПУ	40.001 КМ
- порез на имовину	2.690 КМ
- комунална и републичка такса	600 КМ
- допринос солидарности	4.519 КМ

Признавање извршено на основу пријава за порезе и накнаде.

5.3. Финансијски приходи и расходи

Финансијски приходи и расходи су остварени како слиједи:

у КМ без децимала

Н а з и в	31.12.2015.	31.12.3014.
Финансијски приходи	77.411	50.525
Финансијски расходи	159.520	56.214
Губитак/добитак из фин. пословања	(82.109)	(5.689)

Финансијски приходи представљају обрачунате камате за неблаговремено плаћање, док су расходи признати на основу:

- сервисни трошкови и комисиона провизија по Супсидијарном споразуму (обрачун се врши два пута годишње), према обрачуну Министарства финансија у износу 62.948 КМ,
- обрачунате камате по кредитима у износу од 3.976 КМ
- курсне разлике по обрачунима ануитета у износу од 60.288 КМ
- затезне камате за неблаговремено плаћање у износу од 18.655 КМ и
- затезне камате по Записнику Пореске управе у износу од 13.712 КМ.

Признавање трошкова је извршено на основу одговарајућих уговора и обрачуна од стране Министарства финансија, Пореске управе и банака.

5.4. Остали приходи и расходи

Остали приходи и расходи су остварени како слиједи:

у КМ без децимала

Н а з и в	31.12.2015.	31.12.3014.
Остали приходи	13.585	-
Остали расходи	862	3.256
Губитак/добитак из осталих пр. и расхода	12.723	(3.256)

У ревидираном периоду признати су остали приходи по основу:

- добици код продаје путничког аута и расходоване опреме у износу од 4.478 КМ
- приходи од наплате отписаних потраживања од купаца по судској пресуди у износу 6.436 КМ и
- приходи од поврата раније плаћених накнада по ино кредитима у износу од 2.671 КМ.

Остали расходи су признати по основу отписа по записнику комисије за попис и одлуке о отпису Надзорног одбора.

5.5. Укупни приходи и расходи

у КМ без децимала

Н а з и в	31.12.2015.	31.12.2014.
Укупан приход	1.543.669	1.263.498
Укупан расход	1.420.759	1.246.439

Бруто добитак	122.910	17.059
Порез на добит	23.252	-
Нето добитак	99.658	17.059

Исказани добитак у 2015. години у Билансу успјеха у износу од **99.658 КМ** евидентиран је на АОП 299, исказан је и у Билансу стања на АОП-у 120, односно у књиговодству на рачуну 341 – Добитак.

На основу члана 22 Закона о порезу на добит (“Службени гласник Републике Српске” број: 91/06) предузеће је дужно да обрачуна и плати порез на добит по коначној пријави најкасније до 31. марта 2015. године за претходну годину. Предузеће је упоредо са израдом финансијских извјештаја израдило и доставило Пореској управи образац годишње пријаве пореза на добит.

Према извршеном обрачуна пореза на добит за 2015. годину по одредбама Закона утврђена је основица за обрачун пореза у износу од 232.516 КМ и исти је обрачунат у износу од 23.252 КМ

Уплаћене мјесечне аконтације на име пореза на добит износ 10.239 КМ и износ обавезе је утврђен у износу од 13.012 КМ, који је евидентиран као Обавеза за порез на добит (Конто 4811).

5.6. Ризици у остваривању прихода и расхода

5.6.1. Инхерентни ризици

Посматрајући пословање предузећа и остваривање прихода постоји неколико, веома битних области, гдје управа и интерне контроле немају значајнијих утицаја. Те области су:

- формирање продајне цијена депоновања смећа изван тржишних услова,
- одсуство планираних количина депоновања смећа са подручја појединих општина оснивача,
- непостојање услова за депоновање појединих врста отпада (животињског поријекла и фекалног муља) и
- могућа неликвидност ради недостатка прихода и прилива током отплате анuitета.

Формирање продајне цијене се врши на основу рјешења Административне службе Скупштине града Бијељина, тако да је искључен утицај тржишта и трошкова на формирање цијена депоновања смећа, што може имати посљедице на остваривање прихода предузећа, посебно у наредном периоду.

Отклањање ових инхерентних ризика не зависи искључиво од руководства и система интерне контроле предузећа, него му је остављена могућност подношења захтјева за нове цијене градским органима.

5.6.2. Контролни ризик

У области остваривања прихода и расхода постоји низ видова интерних контрола, које су регулисане нормативним актима предузећа.

Досадашњим ревизијама посебно је извршена оцјена постојања контролних поступака код ликвидације документације, располагања новчаним средствима и провођењу тендера за јавне набавке.

Јавне набавке се обављају по нормативним актима предузећа од стране посебно формираних комисија и непосредну контролу свјетске банке путем посебне комисије, док контролу домаћих набавки, које су у мањем обиму врши служба ликвидатуре, менаџмент, Надзорни одбор и интерна ревизија. Све проведене јавне набавке у досадашњем периоду су ревидиране, извршен је преглед поступака и процедура, које су примијењене у провођењу тендера и конкурентских захтјева.

Књижена пословних промјена је вршена на основу одговарајуће документације, за коју постоји најмање два облика контроле (одобрења и контрола), што даје сигурност у исправност проведених трансакција у претходном периоду. Истовремено од стране ревизије извршена је контрола цјелокупне документације за претходни период.

Процедуре интерне контроле и контролни поступци су утврђени у Правилнику о интерној контроли и интерним поступцима у предузећу и исти су примијењени код свих процедура набавке, фактурисања, благајничког пословања, обрачуна плата и објављивања.

Фактурисање се врши компјутерски, те је обезбијеђена рачунска и формална тачност и достава истих на књижење.

6. ОСТАЛЕ НАПОМЕНЕ

6.1. Правни поступци предузећа

Изабрани органи предузећа су формиран према одредбама Статута предузећа и у њима су заступљени представници свих оснивача. Органи предузећа су функционисали у складу са утврђеним задацима и приликом доношења одлука постигнута је потпуна сагласност чланова, у шта се ревизија увјерила присуством на сједницама органа када су разматрани извјештаји о ревизији и увидом у записнике.

Ревизија је извршила преглед процедура јавних набавки и на основу проведене ревизије, која је извршена прегледом цијелокупне документације и праћењем трансакција везаних за јавне набавке дато је позитивно мишљење за проведене процедуре јавних набавки и поштовање законске регулативе за реализацију истих, уз оцјену да је обезбијеђено адекватно функционисање система интерне контроле.

У ревидираном периоду предузеће није покретало нове тужбе ради наплате потраживања, него је предузмало активности на наплати по постојећој тужби купца „Интермонт“ доо Угљевик, за које је добивена пресуда, али није извршена наплата потраживања.

У текућој години поднешена је тужба ради наплате доспјелих потраживања од „Комуналца“ ад Бијељина у износу од 351.734 КМ (јануар 2016. године).

Тужби против Друштва није било у ревидираном периоду.

6.2. Догађаји након билансирања

Изграђене санитарне ћелије могу се, према оцјени руководства, користити још годину дана, јер ће бити попуњене, те је потребно приступити припремним радњама за изградњу треће санитарне ћелије, којом би били створени услови за одлагање комуналног отпада за наредних десет година.

У досадашњем периоду извршено је обраћање ресорном Министарству за добивање одговарајуће донације за њену изградњу. Ове активности се морају ужурбано наставити.

Овдје је потребно напоменути штетне утицаје постојеће несанитарне депоније и предложити одговарајуће мјере и активности на њеној санацији.

Посебан ризик представља стање дугорочних обавеза и њихов пренос у краткорочне обавезе, које представљају значајну обавезу, мада је у току ревидиране године дио доспјелих рата плаћен.

7. ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ

Интерна ревизија је извршила преглед примијењених рачуноводствених политика при изради завршног рачуна за период јануар – децембар 2015. године и одговарајуће књиговодствене и друге документације, а у циљу сагледавања ефикасности интерних контрола, те да ли су при њиховој изради поштовани Међународни рачуноводствени стандарди и остали прописи Републике Српске. Посебан циљ ревизије јесте утврђивање могућих ризика у пословању и функционисање система интерних контрола, те давање препорука за превазилажење утврђених ризика.

Основна полазишта за давање закључка биле су следеће чињенице:

- да је предузеће усвојило рачуноводствене политике својим Правилником о рачуноводству и ревизији и исте примијенило приликом провођења трансакција

- да унесено стање у рачуноводствене извјештаје одговара стању у књиговодственој евиденцији
- усклађено је стање аналитичке евиденције купаца и добављача и депонованих средстава са стањем у финансијском књиговодству
- није било промјена рачуноводствених политика, које су утврђене Правилником
- уграђене и примијењене интерне контроле одговарају потребама очувања имовине предузећа,
- извршена је анализа остваривање уговорених обавеза са повезаним лицима и констатовано да иста нису имала повлашћен положај у односу на остале купце, али да има неприхватања уговорених обавеза од стране појединих повезаних лица: код већине купаца не поштују се рокови плаћања, тако да је потраживање достигло износ, који угрожава ликвидност предузећа и одбијање једног купца да евидентира обавезе по задужењима за затезну камату, ради кашњења у плаћању, иако је иста уговорена.

Полазећи од предњих закључака интерна ревизија је закључила да финансијски извјештаји објективно и истинито приказују, по свим материјално значајним аспектима, финансијске позиције предузећа и његове резултате пословања за ревидирану годину, те да су припремљени по свим материјално значајним питањима у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања, те предлажемо њихово усвајање. Извјештајем је извршено скретање пажње Управи да изврши усаглашавање обавеза по основу затезних камата са једним купцем, те да се покрене поступак промјене намјене парцеле у грађевинско земљиште и изврши његов пренос у нематеријална улагања.

У пословању предузећа изражени су следећи ризици:

- предузеће не остварује депоновање пројектованих количина отпада, пошто комунална предузећа из појединих општина не врше депоновање у планираним количинама, те треба очекивати остваривање прихода мањим од пројектованих
- све је израженија појава неблаговременог измирења обавеза од стране купаца и поред утврђених санкција за неблаговремено плаћање
- обзиром на износ доспјелих обавеза и очекиваног прилива од продаје услуга депоновања отпада у току текуће године очекивати је знатне теškoће у плаћању обавеза, што може имати штетне посљедице по предузеће у остваривању регистроване дјелатности, осниваче и гаранте за преузете кредите, те ће бити потребне посебне активности Управе и оснивача.

Полазећи од проведених ревизорских поступака и утврђених закључака предлажу се следеће препоруке:

1. Предлаже се Надзорном одбору усвајање финансијског извјештаја за 2015. годину
Носилац: Надзорни одбор Рок: Фебруар 2016.
2. Информисати осниваче о израженим ризицима и очекиваним теškoћама код отплате дугорочних кредита и посљедицама и предложити мјере превазилажења ризика
Носилац: Управа Рок: Април 2016.
3. Извршити усаглашавање потраживања по тужби са „Комуналцем“ ад Бијељина на дан подношења тужбе и утврдити начин евидентирања затезних камата у наредном периоду због кашњења у плаћању обавеза, а које представљају уговорну обавезу.
Носилац: Управа Рок: Април 2016.
4. Извршити пренос вриједности земљишта у нематеријална улагања и извршити преименовање истог у грађевинско земљиште.
Носилац: Управа Рок: Децембар 2016. “(завршен цитат).

ИЗЛОЖЕНОСТ ПРАВНОГ ЛИЦА ЦЈЕНОВНОМ, КРЕДИТНОМ, ТРЖИШНОМ, ВАЛУТНОМ, РИЗИКУ ЛИКВИДНОСТИ И ДРУГИМ РИЗИЦИМА**ЦЈЕНОВНИ РИЗИЦИ**

Од 01.01.2010. године званично је почео пријем и депоновање чврстог комуналног отпада на регионалну санитарну депонију „Бријесница“ у Бијељини.

Менаџмент предузећа урадио је Трогодишњи план пословања за период 2015.-2017. година. У План је укључена планска цијена услуге пријема и депоновања чврстог комуналног отпада (цијена коштања услуге), а такође су укључене и планиране количине пријема и депоновања отпада – појединачно за сваку општину из регије.

Трогодишњим планом пословања је предвиђено да цијена коштања услуге пријема и депоновања отпада у 2015. години износи 41,48 КМ/т примљеног отпада. Остварени приход на основу ове цијене требало је да покрије само основне трошкове пословања.

Економска цијена би требало да обезбиједи довољне приходе за покриће свих трошкова пословања предузећа, укључујући и редовну отплату приспјелих кредитних обавеза. Према трогодишњем плану пословања, економска цијена је 61,48 КМ/т.

Надлежни општински орган одобрио је цјеновник услуга пријема и депоновања отпада на регионалну санитарну депонију за 2015. годину у износу од 34,18 КМ/т отпада без ПДВ-а.

Законом о комуналним дјелатностима предвиђен је начин формирања цијене комуналне услуге, структура трошкова који чине цијену комуналне услуге, као и начин одобравања цијене комуналне услуге. Поменути закон предвиђа могућност да, уколико надлежни орган локалне самоуправе не одобри тражену економску цијену комуналне услуге, да разлику између економске цијене и одобрене цијене комуналне услуге може надокнадити (рефундирати) из буџета локалне заједнице.

Због неодобравања економске цијене пријема и депоновања чврстог комуналног отпада предузеће је изложено високом цјеновном ризику који оставља негативне последице на укупно пословање предузећа. Цјеновни ризици били су више изражени у претходним пословним годинама, што је угрозило репродуктивну способност предузећа за капиталне инвестиције.

У наредној табели приказан је преглед планираних и остварених количина за примљеног отпада и преглед планираног и оствареног прихода по општинама оснивачима у 2015. години.

Р. б.	Општина	Планиране количине чврстог комуналног отпада	Планска цијена	Планирани приход	Запримљене количине отпада	Одобрена цијена комуналне услуге	Остварени приход
		(т)	(КМ/т)	(КМ)	(т)	(КМ/т)	(КМ)
1.	Бијељина	27.546,42	41,48	1.142.625,50	27.292,42	34,18	932.854,92
2.	Угљевик	1.646,78	41,48	68.308,43	958,26	34,18	32.753,33
3.	Лопаре	854,34	41,48	35.438,02	817,92	34,18	27.956,51
4.	Челић	0,00	41,48	0,00	1.128,66	34,18	38.577,60
5.	Теочак	1.311,87	41,48	54.416,37	0,0	34,18	0,0
	УКУПНО	31.359,42		1.300.788,33	30.197,26		1.032.142,35

Из претходне табеле је видљиво да је предузеће изложено и тржишном ризику (запримљене количине отпада знатно су ниже од планираних). Из тог разлога дошло је до пада физичког обима пружене услуге, а самим тим и до остваривања значајно мањег прихода у односу на планирани.

КРЕДИТНИ РИЗИЦИ

Према интерној ревизији за 2015. годину, постоје следећи кредитни ризици (цитат):

„4.8. Дугорочни кредити

Дугорочни кредити на дан билансирања износе, како слиједи:

У КМ без децимала

Н а з и в	31.12.2015.	31.12.2014.
Дугорочни кредити	6.785.963	6.803.296
Стање	6.785.963	6.803.296

Стање дугорочних кредита је утврђено на основу Елабората о попису и исти се односе на следећа кредитна задужења:

- дугорочни кредит ИДА (рок отплате 25 година, грејс период 8 година, сервисни трошак 0.75% и комисиона провизија 0.50%, рок отплате 15.04.2027) 2.073.441 КМ
- додатни кредит ИДА (рок отплате 20 година, грејс период 8 година, сервисни трошак 0.75%, комисиона провизија 0.50%, рок отплате до 15.04.2025. године) 2.911.806 КМ
- дугорочни кредит по Другом пројекту (рок отплате 20 година, грејс период 8 година, камата ЛИБОР плус варијабилна маржа, приступна такса 0.25%, рок отплате 15.06.2028. године) 1.800.716 КМ.

Отплата главнице код почетног кредита почела је 15.10.2010. године, а завршава се 15.04.2027. године, код додатног кредита отплата почиње 15.10.2013., а завршава се 15.04.2025. године, док код Другог пројекта отплата почиње 15.12.2016., а завршава се 15. јуна 2028. године а у складу са потписаним споразумом.

Признавање извршено у складу са утврђеном рачуноводственом политиком.

4.9. Дио дугорочних обавеза са доспијећем до годину дана

Дио дугорочних обавеза који за плаћање доспијевају у периоду до годину дана на дан билансирања износе, како слиједи:

У КМ без децимала

Н а з и в	31.12.2015.	31.12.2014.
Дио дуг.обавеза доспијеће до годину дана	846.806	1.190.805
Остале краткорочне обавезе	15.948	26.275
Стање	862.754	1.217.080

Признате краткорочне обавезе, које доспијевају до годину дана односе се на обавезе за почетно финансирање изградње депоније у износу од 231.109 КМ (12. и 13. рата кредита) и три ануитета за Додатни кредит, од којих је први ануитет у износу од 203.445 КМ доспјео у ревидираној години, а остали доспијевају у текућој години у укупном износу од 615.696 КМ. Укупан износ ануитета, који доспијевају у текућој години износи 846.806 КМ, по курсу на дан преноса. Издвајање је извршено по основу Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (“Службени гласник Републике Српске” број: 79/09), без достављеног анекса за обрачун ануитета за Додатни кредит од стране Министарства финансија.

У остале краткорочне финансијске обавезе признат је износ од 15.948 КМ на име неплаћених сервисних трошкова по кредитима.“ (завршен цитат).

Сви ризици који су наведени су присутни у већој или мањој мјери и одражавају се на пословање предузећа.

Највећи ризик је свакако ризик недостатка довољних прихода у пословању предузећа, а сами приходи су у директној вези са заprimљеним количинама отпада и одобреном цијеном комуналне услуге.

Из горе наведеног је видљиво да је предузеће изложено цјеновном и тржишном ризику, због примљених количина отпада које су мање од планираних и одобрених цијена које су знатно ниже од економских.

Да би остварили већи приход у наредној години, неопходно је повећати количине отпада који ће се примати и одлагати на регионалну депонију. Познато је да у претходном периоду отпад није довожен са цијелог подручја Град Бијељина, а поготову није довожен из општине Челић, мада су се све општине уговором о оснивању обавезале да довозе свој комунални отпад на регионалну санитарну депонију, што је и био главни циљ изградње санитарне депоније. Да би се ово реализовало, неопходна је активност самих општина оснивача предузећа и њихових надлежних служби из области комуналне дјелатности.

Познато је да на подручју регије постоји велики број дивљих несанитарних одлагалишта отпада. За њихово уклањање неопходна је активност еколошких и комуналних инспекција.

Имајући у виду да је кредитно задужење потписано у СДР (Special Drawing Rights), промјеном курса појединих валута долази до могућности појаве валутног ризика (негативне курсне разлике).

ПРОЦЈЕНА РИЗИКА ЛИКВИДНОСТИ

Ради сагледавања ризика у ликвидности може се констатовати:

- да се континуирано погоршава текућа и дугорочна ликвидност, са тенденцијом даљег поремећаја финансијске равнотеже, ради почетка отплате Почетног и Додатног кредита (по два ануитета годишње), да се не депонују пројектоване количине комуналног отпада (једна општина не користи услуге депоније, а четири општине врше депоновање отпада у смањеним количинама)
- да постоје економске претпоставке да дође до знатних тешкоћа у наплати потраживања за извршене услуге депоновања, тако да долази до повећања потраживања од комуналних предузећа. Предузете мјере обрачуна затезних камата на доспјела потраживања и утуживање купаца за неизмирене обавезе требају повећати наплату (припремљене су тужбе за утуживање великих дужника).
- да се не депонују пројектоване количине отпада ради наведених чињеница, да се не врши депоновање отпада од стране свих оснивача, да је евидентна појава дивљих депонија, те да се цијена депоновања утврђује административним путем и увијек је знатно нижа од стварне економске цијене.

На веома сложену ликвидност предузећа указује и чињеница да су потраживања од купаца на дан 31.12.2015. године износила 520.345,60 КМ, а да „КОМУНАЛАЦ“ АД, као највећи корисник наших услуга, дугује 478.433,66 КМ.

Ако знамо да је остварени приход од обављања основне дјелатности 1.116.782,70 КМ, долазимо до податка да проценат наплате износи 46,59%.

Сагледавајући стање пословања и узроке неликвидности, неопходно је предузети следеће мјере:

1. Упознати органе предузећа, осниваче и гаранте по Споразума о кредитима са стањем ликвидности и његовог утицаја на рентабилно пословање и указати на посљедице застоја у отплати анuitета по предузеће и осниваче и иницирати мјере за обезбјеђење континуитета у пословању (економска цијена депоновања, процјена корисног вијека објеката и опреме, обезбјеђење и коришћење средстава кофинансирања и суфинансирања, планирање оснивача буџетских средстава за наредну годину ради субвенција).
2. Наставити са мјерама пословне политике на бржој наплати потраживања од купаца (утужење, обрачун затезних камата) и даљој рационализацији трошкова текућег пословања.
3. Координацијом са оснивачима и активношћу менаџмента обезбиједити ликвидна средства за плаћање приспјелих анuitета у току текуће године.

Ако узмемо у обзир чињеницу да предузећу никада до сада није одобрена економска цијена пријема и депоновања чврстог комуналног отпада и да ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо из тих разлога остварује недовољан приход, а знамо да је предузеће преузело велике кредитне обавезе, онда можемо констатовати да је предузеће изложено веома великом ризику неликвидности.

Ако свему овоме додамо све израженију свјетску економску кризу, која се директно одражава на стандард грађана из регије Бијељина, присутан је ризик наплате комуналних услуга, јер су грађани у све мањој могућности да измирују своје обавезе према комуналним предузећима која се баве сакупљањем и довозом отпада на депонију, што индиректно има утицај и на пословање предузећа и његову текућу ликвидност.

ЗАКЉУЧАК

Инхерентни ризици у пословању предузећа

Анализирање пословања предузећа и остваривања прихода показује да постоји неколико изразито важних области у којима управа и интерне контроле предузећа немају значајнијих утицаја, а пресудне су за пословање предузећа. Те области су:

- Формирање продајне цијене услуге пријема и депоновања отпада изван тржишних услова,
- Количине запримљеног комуналног отпада су мање од пројектованих количина.

Формирање цијене комуналне услуге пријема и депоновања чврстог комуналног отпада дефинисано је Законом о комуналним дјелатностима (Сл. гласник 124/11). Члан 20. поменутог закона дефинише да се средства за обављање комуналне дјелатности индивидуалне комуналне потрошње обезбјеђују из цијене услуге. Законом је дефинисано шта чини структуру цијене комуналне услуге и да цијену комуналне услуге утврђује давалац комуналне услуге, а сагласност на цијену даје надлежан орган јединице локалне самоуправе. Ако надлежни орган јединице локалне самоуправе не да сагласност јавном предузећу на утврђену цијену комуналне услуге и тиме доведе у питање пружање комуналних услуга корисницима, јединица локалне самоуправе може из свог буџета надокнадити разлику између постојеће и економске цијене комуналне услуге.

Досадашња пракса је била да се одобри цијена комуналне услуге пријема и депоновања комуналног отпада која је знатно нижа од економске цијене, а да се за разлику између одобрене и економске цијене не обезбједе додатни стални извори финансирања. Оваквом праксом предузећу није обезбјеђено остваривање стабилних прихода за економски самоодрживо пословање.

Уочљиво је да су од почетка рада Регионалне санитарне депоније „Бријесница“, тј. од 01.01.2010. године количине отпада које се запримају на санитарну депонију у сталном паду. Посебно је уочљиво да се после сваке нивелације цијена комуналне услуге пријема и депоновања отпада смањују количине комуналног отпада које се довозе на депонију. Највјероватније да је један од разлога ове појаве нејединствена методологија у обрачунау цијене комуналне услуге.

Код субјеката који се баве сакупљањем и транспортом отпада, јединица мјере за обрачун комуналне услуге је квадратни метар стамбеног простора (док се у неким подручјима цијена услуге одређује паушално), а код пријема и депоновања комуналног отпада јединица обрачуна услуге је по тони запримљеног отпада. Ове двије обрачунске јединице нису међусобно компатибилне.

Комунална предузећа која се баве сакупљањем и транспортом комуналног отпада наплаћују своју услугу по квадратном метру стамбене површине без обзира на количину отпада који сакупе, а интерес им је да што мању количину отпада доведу на санитарну депонију, како би што више смањили ову ставку у трошковима свог пословања. Из тих разлога све је уочљивији већи број дивљих депонија у регији, на којима се стално повећавају количине отпада.

Све напред наведено представља веома изражен инхерентни ризик, који не може отклонити менаџмент предузећа ни систем интерне контроле.

Зато кроз овај Извјештај о пословању указујемо оснивачима на потребу да се благовремено отклоне инхерентни ризици које смо напријед навели, како би се избјегле негативне посљедице у пословању предузећа. У случају не отклањања инхерентних ризика, посљедице по пословање предузећа могу имати крајње неизвјестан исход. Из тих разлога оснивачи предузећа треба да у што краћем периоду пронађу адекватно рјешење за излаз из постојеће ситуације.

ПРОГРАМ РАДА ЈП „ЕКО-ДЕП“ ДОО ЗА 2016. ГОДИНУ

ПЛАНИРАНИ РАЗВОЈ И АКТИВНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА

Изградња и управљање санитарном депонијом чији вијек трајања није испод 20 година представља дугорочан пројекат за који је неопходно обезбједити значајна улагања. Такође, изградња и управљање депонијом подразумијева велики број различитих активности, од којих је неопходно поштовати одређени редослед. Из тог разлога се изградња регионалне санитарне депоније врши по фазама, а број фаза одређују технолошке потребе и обезбјеђени извори финансирања за исте.

Прва фаза изградње санитарне депоније обухватила је изградњу двије од укупно четири санитарне ћелије и изградњу других грађевинских објеката, те набавку специјализоване опреме и машина. На овај начин депонија „Бријесница“ је у потпуности оспособљена за санитарно збрињавање комуналног отпада у периоду 3 - 5 година. С обзиром да је од почетка експлоатације санитарне депоније протекло више од 5 године, било је неопходно почети са активностима на Другој фази изградње санитарне депоније. Да би предузеће наставило тренд развоја и у наредном периоду, неопходно је радити на следећем:

1. Унапређење интегралног управљања чврстим комуналним отпадом на подручју регије Бијељина.

На основу реалних потреба које су настале као последица модерног начина живљења, развој и имплементација система управљања чврстим отпадом постаје једна од примарних активности сваке локалне заједнице. Систем интегралног и одрживог управљања отпадом обухвата велики број институција које дјелимично или у потпуности учествују у рјешавању питања управљања чврстим комуналним отпадом.

Закон о управљању отпадом РС (Сл. гл. РС број 111/13) дефинише обавезу и одговорност главних носилаца у систему збрињавања чврстог комуналног отпада.

У складу са Законом о управљању отпадом, Влада РС је у обавези да донесе Регионални план управљања отпадом, а јединице локалне самоуправе доносе локалне планове управљања отпадом.

Одговорност за општинско управљање чврстим отпадом је на општинама. У складу са тим Град Бијељина има израђен Локални еколошки акциони план (ЛЕАП) од 2008. године, као и План управљања отпадом у Јавном предузећу “ЕКО-ДЕП” доо. Овим плановима је предвиђено да ће се:

- Повећати проценат покривености подручја прикупљања отпадом,
- Повећати проценат прикупљања отпада у односу на постојеће стање,
- Постепено увођење раздвајања отпада на мјесту настанка,
- Смањење количине отпада успостављањем центра за рециклажу отпада,
- Повећати праћење нивоа загађености ваздуха, вода и земљишта постављањем мобилних еколошких лабораторија.

У складу са горе наведеним, ЈП “ЕКО-ДЕП” доо је у обавези да се придржава Плана управљања отпадом, тј. да врши збрињавање чврстог комуналног отпада са територије општина оснивача, те да активно учествује у изградњи система управљања чврстим отпадом на регији Бијељина, заједно са свим осталим субјектима који партиципирају.

Остали кључни субјекти су: општинска одјељења за комуналне послове са надлежним инспекцијским службама, комунална предузећа која се баве сакупљањем и транспортом отпада на подручју 5 општина оснивача, субјекти који су регистровани за сакупљање и рециклажу секундарних сировина, НВО који се баве питањима заштите животне средине и подизањем свијести грађана о проблемима управљања чврстим отпадом, произвођачи отпада (физичка и правна лица), медији, итд.

Без синхронизованог дејства свих поменутих субјеката, није могуће успоставити ефикасан систем управљања чврстим комуналним отпадом у регији Бијељина.

Посебну улогу у успостављању савременог система управљања чврстим комуналним отпадом има Град Бијељина заједно са осталим општинама оснивачима. Њихова активност у овој области треба да доведе до:

- Успостављања ефикасног система управљања чврстим комуналним отпадом у регији Бијељина,
- Повећања степена друштвене одговорности,
- Успостављања система раздвајања отпада појединих компоненти на мјесту њиховог настанка (примарна сепарација), чиме се количина отпада за депоновање смањује, те се смањују и трошкови депоновања,
- Успостављање услова за спровођење инвестиционих програма и других планова, кроз анализу финансијске користи од рециклабилних сировина,
- Успостављање јасног система казних мјера за произвођаче чврстог отпада у случају непридржавања законских прописа и њиховог спровођења.

2. Редовне активности у обављању основне дјелатности предузећа уз унапређење постојећег начина третмана отпада

Регионална санитарна депонија „Бријесница“ почела је са радом 01.01.2010. године. У протеклом периоду започете су многе активности са којима треба редовно наставити и у наредном периоду. Посебно тежиште било је усмјерено на рјешавање програмских задатака кроз ефикасан оперативни рад на следећим активностима:

- Рад на побољшању организације и услова рада на депонији. Актом о процјени ризика утврђено је да сва радна мјеста спадају у групу радних мјеста са повећаним ризиком што подразумева: кориштење личне заштитне опреме и средстава приликом рада, периодичне љекарске прегледе радника, преглед апарата и уређаја (средстава рада) који подлијежу правилнику о периодичном прегледу апарата уређаја и инсталација, контролу микро климе (мјерење концентрације прашине, пара, димова и гасова) као и придржавање свих потребних мјера из области заштите на раду и заштите од пожара које су регулисане Законом о ЗНР и ЗОП-а.
- Рад на едукацији свих радника на депонији везано за контролу пријема отпада са становишта врсте и поријекла отпада, правилно одлагање и депоновање отпада у складу са планом депоновања, правилно руковање са средствима за рада.
- Обука радника из области ЗНР и ЗОП, набавка личних заштитних средстава и опреме као и контрола апарата за почетно гашење пожара. Од старане референта ЗНР и ЗОП и одговорних радника на депонији вршиће се стална контрола прописаних и наложених мјера из области ЗНР и ЗОП са циљем превентивног дјеловања спречавања повреда на раду, професионалних обољења и болести у вези са радом. Остварити потпуну сарадњу са овлашћеним установама из ове области и инспекцијским органима као и организацијама које се баве заштитом здравља на раду и заштитом животне околине.

- Рад на изради плана запуњавања санитарних ћелија са отпадом који ће садржати распоред секција по хоризонталним и вертикалним равнима, запремину сваке секције, план прекривања отпада са инертним материјалом, количине инертног материјала, план израде интерних саобраћајница на самој ћелији са врстом и количином потребног материјала.
- Редовна прекривка депонованог отпада инертним материјалом у складу са Планом депоновања отпада.
- Редовно одражавање и израда интерних саобраћајница у санитарној ћелији у складу са планом депоновања.
- Редовно одржавање прилазне саобраћајнице у смислу гредерисања, насипања, разгртања и ваљања подлоге пута, као и одржавања интерне саобраћајнице и круга депоније (чишћење прање и посипање са абразивним средствима у току зимског периода).
- Мониторинг квалитета ваздуха, проциједних вода, оборинских и подземних вода, а све у складу са еколошком дозволом и осталим прописима из области заштите животне средине.
- Редовно одржавање средстава рада подразумијева редовне периодичне прегледе. За редовне прегледе средстава рада задужени су радници који рукују тим средствима, а они се састоје од визуелног прегледа исправности средства рада, његово прање и подмазивање. Периодичне прегледе и ванредне интервенције на средствима рада вршиће овлаштене установе.
- Одржавање круга депоније подразумијева редовно кошење траве, сјеча младог растиња унутар и ван оградe, заливање засада дрвећа зеленог појаса, довоз и планирање слоја хумуса на површинама око улазне зоне и интерне саобраћајнице са засијавањем истих травом, редовно поливање прилазних и интерних саобраћајница у љетњем периоду у циљу спречавања појаве прашине,
- Уређење простора који је предвиђен за израду друге и треће фазе санитарне депоније. Ово уређење се односи на уређене земљишта у циљу његовог лакшег одржавања самим тим спречавања раста корова и амброзије.
- Дератизација, дезинфекција и дезинсекција круга депоније, радних и помоћних просторија у постојећим објектима по потреби континуирано у току читаве године.

3. Успостављање самоодрживог пословања ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо

Санитарне депоније комуналног отпада су сложени објекти, састављени из низа функционалних дијелова и технолошких цјелина, а специфичност им је да тек током кориштења попримају свој коначни облик. Уз то, депоније имају потенцијално дуготрајан утицај на животну средину, те се након завршетка кориштења затварају посебним поступцима и потом се њихов утицај на животну средину прати дуги низ година.

Све то указује да се ради о специфичним пројектима, који имају значајне трошкове не само у периоду изградње, већ и током експлоатације, па и након престанка њиховог кориштења.

Током самог рада депоније, такође се јављају значајни "текући" трошкови, који обухватају трошкове запослених, одржавања постројења и опреме, погонске трошкове и трошкове материјала, итд.

На крају вијека депоније јављају се нови трошкови затварања објекта (прекривање, рекултивација, санација животне средине), трошкови демонтаже пратећих садржаја, уређења окружења депоније и његовог уклапања у окружење, те затим и дугогодишњи трошкови праћења стања на локацији и у њеном непосредном окружењу (трошкови мониторинга након затварања депоније).

При томе се једино током рада депоније јављају и одређени континуирани приходи од обављања основне дјелатности, који морају осигурати довољно средстава за покриће и претходно насталих

трошкова изградње депоније и "текућих" трошкова и будућих трошкова затварања депоније и мониторинга након њеног затварања.

Без уравнотежења новчаних токова (трошкова и прихода) није могуће говорити о одрживом управљању депонијама комуналног отпада, будући да недостатак новчаних средстава у било којој фази развоја депоније може довести нпр. до непримјерених техничких рјешења, смањивања сигурности рада на депонији и/или повећавања негативних утицаја депоније на животну средину. С друге стране непримјерена наплата кориштења депоније (којом се ствара основни приход) може изазвати кориснике ове комуналне услуге на другачија, па и непримјерена рјешења збрињавања отпада.

Да би се на квалитетан и економски одржив начин успоставило функционисање предузећа у наредном периоду, неопходно је урадити квалитетан финансијски план за ЈП “ЕКО-ДЕП” доо. Израда финансијског плана за успостављање савремене депоније комуналног отпада има вишеструку сврху:

- осигурава предузећу увид у очекиване новчане токове, током вијека трајања санитарне депоније и даје му реалнију могућност планирања трошкова,
- омогућава предузећу одређивање цијене коштања депонијског простора,
- омогућава будуће праћење финансирања инвестиције, стимулације могућих варијантних рјешења финансирања, те анализе ризика у имплементацији инвестиције.

У принципу, кључни елемент плана је одређивање потребне висине накнаде за одлагање комуналног отпада на санитарној депонији, којом се покривају сви трошкови изградње, рада и затварања санитарне депоније. Приходима од ове накнаде потребно је осигурати враћање уложених средстава у изградњу депоније, затим све редовне годишње трошкове рада, те резервна средства за потребе ванредних мјера и посебно за потребе затварања санитарне депоније и рекултивације локације, те за накнадно трајање обавезног мониторинга и могућих накнадних интервенција за заштиту животне средине.

Према томе, власништво, управљање и финансирање изградње санитарних депонија чврстог комуналног отпада у суштини (а према законским прописима) је брига локалне управе.

4. Проналажење могућности за продужетак вијека трајања регионалне санитарне депоније „Бријесница“ и изналажење финансијских извора

Пројекат изградње регионалне санитарне депоније у Бијељини дефинисао је изградњу депоније у више фаза. Прва фаза изградње депоније завршена је у новембру 2009. године. Завршетком ове фазе, депонија је почела са радом.

Да би се продужио вијек трајања санитарне депоније, било је неопходно приступити наставку изградње следеће фазе депоније. Основни предуслов за овај корак је био изналажење финансијских средстава, имајући у виду чињеницу да остварени приходи на основу обављања основне дјелатности предузећа не обезбјеђују могућност издвајања средстава за наставак инвестиције, предузеће је уз сагласност и гаранције општина оснивача 15.05.2012. године потписало Супсидијарни кредитни споразум о преносу дијела зајма Свјетске банке – Међународне банке за обнову и развој по Другом пројекту за управљање чврстим отпадом за финансирање наставка Друге фазе изградње.

Менаџмент предузећа је у протеклом периоду, заједно са локалном заједницом, интензивно радио на изнајавењу могућности наставка пројекта са циљем продужења вијека трајања регионалне санитарне депоније. Ово је првенствено рађено кроз сагледавање техничких и финансијских могућности изградње постројења за сепарацију отпада на депонији „Бријесница“, као инвестиције која ће служити бољем управљању отпадом, заштити животне средине и дугорочно гледано економски сигурно исплативом пројекту. Било је неопходно изградити постројење за третман процједних вода, а у наредном периоду изградити нову санитарну ћелију на депонији.

ПЛАН КАПИТАЛНИХ ИНВЕСТИЦИЈА

С обзиром да су санитарне депоније сложени грађевински објекти, који се граде дуги низ година, имају дуг вијек трајања и веома су скупи, пројектом је предвиђена фазна изградња, како би се могла лакше обезбједити средства за изградњу појединих фаза депоније.

Главним пројектом предвиђене су следеће цјелине:

1. Општи план пројекта,
2. Изградња улазне зоне,
3. Земљани радови на изградњи санитарних ћелија,
4. Облагање дна санитарних ћелија геомембранама и геотекстилом,
5. Површинско облагање санитарних ћелија геомембранама и геотекстилом,
6. Радови на изградњи пута (интерне саобраћајнице),
7. Радови на дренажном систему,
8. Систем управљања процједним водама,
9. Постројење за третман процједне воде,
10. Системи за управљање биогасом,
11. Систем надгледања – мониторинг стања животне средине,
12. Систем рада депоније,
13. Геотехничка студија,
14. Санација старог одлагалишта.

Прва фаза изградње Регионалне санитарне депоније обухватила је двије од укупно четири санитарне ћелије и изградњу других грађевинских објеката, те набавку специјализоване опреме и машина. На овај начин Регионална депонија „Бријесница“ је у потпуности оспособљена за санитарно збрињавање комуналног отпада у периоду од 3 до 5 година. С обзиром да је од почетка експлоатације санитарне депоније прошло више година, било је неопходно почети са активностима на Другој фази изградње санитарне депоније. Из тих разлога, управа предузећа је благовремено обезбједила кредитна средства за финансирање друге фазе, а општине оснивачи дале су банкарске гаранције, изузев општине Челић. У оквиру ове фазе изградње урађене су следеће капиталне инвестиције:

1. Изградња постројења за третман процједне воде,
2. Набавка хидрауличног ровокопача гусјеничара,
3. Изградња приступне саобраћајнице ка депонији,
4. Изградња постројења за спаљивање депонијског гаса (гасна бакља) са системом за сакупљање гаса.

Са наведеним инвестицијама које су реализоване у оквиру Друге фазе изградње регионалне санитарне депоније „Бријесница“ у потпуности је заокружен технико-технолошки циклус заштите животне средине зацртан главним пројектом изградње. Овим је уједно завршен најважнији дио пројекта.

План капиталних инвестиција 2016. – 2018.

Како стално наглашавамо да су санитарне депоније веома сложени грађевински објекти комуналне инфраструктуре за чију изградњу су неопходна значајна финансијска средства која је веома тешко обезбједити, изградња депоније врши се по фазама, и то током читавог животног вијека трајања депоније. Из тих разлога у наредном периоду треба наставити са доградњом и усавршавањем постојећег система за управљање чврстим комуналним отпадом. У ту сврху неопходно је планирати капиталне инвестиције како слиједи у наставку.

За наредни трогодишњи период планиране су следеће капиталне инвестиције:

1. Изградња санитарне ћелије бр. 3.
2. Изградња постројења за сепарацију чврстог комуналног отпада.
3. Набавка постројења за когенерацију депонијског гаса.
4. Надogradња другог степена пречишћавања процједних вода.
5. Изградња надстрешнице за смјештај механизације.

1. Изградња санитарне ћелије број 3

На Регионалној санитарној депонији „Бријесница“ одлаже се комунални отпад од 01.01.2010. године. Отпад се одлаже на постојеће санитарне ћелије 1 и 2. Процјена је да се одлагање отпада може вршити још око годину дана (према садашњој динамици одлагања). Животни вијек постојећих санитарних ћелија значајно је смањен због одлагања 15.000 тона комуналног отпада који је запримљен на санитарну депонију после великих мајских поплава 2014. године. Поменути отпад примљен је у складу са наредбом републичког Штаба цивилне заштите РС. До сада је на санитарну депонију одложено око 180.000 тона комуналног отпада. Да би се створили услови за одлагање комуналног отпада у наредном периоду, неопходно је што прије кренути са изградњом 3. санитарне ћелије. За ову инвестицију ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо не може обезбједити финансијска средства. Изградњом санитарне ћелије број 3 створили би се услови за несметано одлагање отпада за дужи временски период. ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо посједује сву неопходну пројектну документацију, као и грађевинску дозволу за ову инвестицију. Процјењена вриједност ове инвестиције износи око 1.200.000 ЕУР.

2. Изградња постројења за сепарацију чврстог комуналног отпада (финансирање ове инвестиције вршило би се кроз јавно-приватно партнерство)

Имајући у виду чињеницу да Закон о управљању отпадом и директиве ЕУ налажу обавезну рециклажу комуналног отпада, издвајање секундарних сировина, производњу енергије из обновљивих извода, а све у циљу заштите животне средине и продужења радног вијека санитарне депоније, Пројектом изградње регионалне санитарне депоније „Бријесница“ предвиђена је изградња рециклажног центра у оквиру депоније.

Предуслови који се морају створити да би се постројење за сепарацију комуналног отпада инсталирало на регионалној депонији „Бријесница“ у Бијелини је доношење законске и подзаконске регулативе која ће осигурати да амбалажни отпад долази на регионалну санитарну депонију и да су цијене депоновања подигнуте на економски ниво.

Управа ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо је из тих разлога водила интензивне активности на покретању процедуре јавно-приватног партнерства, као једино могућег начина за спровођење ове инвестиције. У том правцу, а у складу са Законом о јавно-приватном партнерству (Сл. гласник РС 59/09), ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо је доставио Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију РС и Министарству финансија РС на почетку 2012. године приједлог Пројекта јавно-приватног партнерства, са урађеном економском студијом оправданости изградње центра за селекцију комуналног отпада на Регионалној санитарној депонији „Бријесница“ у Бијелини. Ресорно Министарство дало је позитивно мишљење на Приједлог пројекта, као и Министарство финансија РС. Да би органи ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо могли да донесу одговарајуће одлуке и рјешење о покретању поступка јавно-приватног партнерства, неопходна је одлука Владе РС.

Избор јавног партнера вршио би се у складу са законом о јавно-приватном партнерству.

Процјењена вриједност ове инвестиције износила би 1.300.000 ЕУР.

3. Набавка постројења за когенерацију депонијског гаса

ЈП „ЕКО-ДЕП“ је на Регионалној санитарној депонији „Бријесница“ изградио систем за сакупљање депонијског гаса. Уз помоћ донаторских средстава СИДА набављена је гасна бакља, тако да се тренутно врши спаљивање депонијског гаса на депонији „Бријесница“. Познато је да се депонијски гас може користити као обновљиви извор за производњу топлотне и електричне енергије. Министарство индустрије, енергетике и рударства РС створило је законски оквир за стимулисање производње енергије из обновљивих извора, у шта спада и депонијски гас. На Регионалној депонији створени су сви технички предуслови за инсталисање једног оваквог постројења. Према свим анализама које су до сада урађене, постоје довољне количине квалитетног депонијског гаса за производњу електричне енергије, којима би се могле подмирити све потребе потрошача на Регионалној депонији „Бријесница“ у Бијељни. Овим би се значајно смањили трошкови пословања предузећа, што би био велики подстицај за самоодрживост ЈП „ЕКО-ДЕП“. Процјењена оквирна вриједност ове инвестиције износи око 350.000 ЕУР.

4. Надоградња другог степена пречишћавања процједних вода

Постројење за пречишћавање процједних вода на Регионалној санитарној депонији „Бријесница“ у Бијељини врши пречишћавање у I степену, што значи да се процједна вода под високим притиском проведе кроз дванаест паралелно везаних модула, гдје се издвоји од 70 до 75 % пермеата или пречишћене воде која задовољава норме табеле 3. Правилника о условима испуштања отпадних вода у површинске воде (Службени гласник Републике Српске бр. 44/01).

Тренутно квалитет процједне воде из депоније је таквог квалитета да се може пречистити кроз један степен, али је квалитет у сталном опадању због разних анаеробних процеса који се одвијају у тијелу депоније, и са повећањем старости депоније квалитет процједне воде ће бити све лошији. Опадањем квалитета процједне воде II степен пречишћавања неће постизати добре резултате квалитета пермеата, те је потребно доградити и III степен пречишћавања кроз који ће проћи пермеат, што ће сигурно дати задовољавајући квалитет који ће бити у складу са нормама Правилника о условима испуштања отпадних вода у површинске воде. Процјењена оквирна вриједност ове инвестиције износи 60.000 ЕУР.

У ту сврху треба извршити техничку надоградњу постојећег постројења са одређеним бројем модула, а према техничкој спецификацији датој од стране произвођача постојећег постројења.

5. Изградња надстрешнице за смјештај механизације

ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо је опремљен са веома значајном механизацијом која је неопходна за редовно обављање дјелатности. Механизација ради у веома сложеним условима и изложена је атмосферским утицајима. У циљу продужења вијека трајања механизације и заштите исте, као олакшавања редовног одржавања, прања, сервисирања итд. неопходно је обезбједити адекватан простор за смјештај механизације када није у употреби, као и адекватан простор на коме ће бити могуће вршити адекватно сервисирање и одржавање. У ту намјену се планира изградња једног монтажног објекта, који ће послужити предвиђеној намјени. Процјењена оквирна вриједност ове инвестиције износи 15.000 ЕУР.

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА КАПИТАЛНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ

За наведене капиталне инвестиције нису обезбјеђени извори финансирања. Предузеће из оствареног прихода од обављања основне дјелатности не може обезбједити средства за финансирање било које од капиталних инвестиција. Разлог томе је недовољно остварени приход због недовољне количине комуналног отпада и не одобравања економске цијене комуналне услуге. Све ово створило је врло негативне последице за пословање предузећа и угрозило је његову репродуктивну способност. Предузеће нема услова да иде у нова кредитна задужења јер не може да сервисира већ преузете кредитне обавезе. Из тих разлога оснивачи предузећа треба што хитније да изнађу рјешење и да благовремено обезбједе изворе финансирања, и то приоритетно за изградњу 3. санитарне ћелије.

За остале капиталне инвестиције треба се максимално ангажовати и тражити додатне изворе финансирања кроз разне међународне донације, ИПА фондове и друге облике бесповратне финансијске помоћи.

С поштовањем,

Директор ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо

Драгана Марјановић